

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

**IZVJEŠTAJ MINISTARSTVA ZDRAVLJA ZA 2018. GODINU
O RADU I STANJU U UPRAVNIM OBLASTIMA**

Podgorica, mart 2019. godine

Sadržaj

REZIME.....	3
1. UVOD.....	5
2. NADLEŽNOSTI I ORGANIZACIJA RADA.....	5
3. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2018.GODINU....	6
4. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA.....	10
4.1. DIREKTORAT ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU.....	10
4.2. DIREKTORAT ZA MEĐUNARODNU SARADNJU I HARMONIZACIJU PROPISA.....	26
4.2. DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVLJE I PROGRAMSKU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU.....	29
4.4. DIREKTORAT ZA KONTROLU KVALITETA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I UNAPRJEĐENJE LJUDSKIH RESURSA U ZDRAVSTVU.....	37
4.5. DIREKTORAT ZA EKONOMIKU I PROJEKTE U ZDRAVSTVU.....	40
4.6. ODJELJENJE ZA POLITIKE SPRJEČAVANJA ZLOUPOTREBE DROGA.....	50
4.7. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU.....	53

REZIME

Izvještaj o radu Ministarstva zdravlja za 2018.godinu, pripremljen je u skladu s članom 65 Zakona o državnoj upravi¹, Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave², a obuhvata realizaciju aktivnosti iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2018³, kao i druge redovne aktivnosti realizovane kroz druge obavezujuće akte i javne politike.

Ministarstvo zdravlja je, u skladu s Programom rada Vlade, imalo 11 obaveza, od čega je realizovalo 7 – procenat realizacije: 63,6%.

Utvrđene obaveze Ministarstva zdravlja u PPCG za 2018. godinu su realizovane u procentu – 60%, realizovano je 9 od 15 predviđenih obaveza. Ministarstvo zdravlja je u okviru svojih nadležnosti participiralo u realizaciji obaveza koje su proizilazile iz pregovaračkih poglavlja 1, 14, 24, 27, 28, 29.

U skladu sa politikom Vlade Crne Gore, Ministarstvo zdravlja je u saradnji sa institucijama zdravstvenog sistema, u prethodnom periodu realizovalo mjere planirane za ostvarivanje ciljeva definisanih *Master planom razvoja zdravstva 2015-2020*, ali i prioritete aktivnosti predviđene *Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore za period 2018-2020*.

Kao ključne reformske procese definisali smo:

- unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite za sve građane,
- poboljšanje uslova za rad svih zaposlenih u zdravstvenom sistemu kroz prostorno - tehnološko osavremenjavanje i
- stvaranje uslova za podizanje standarda zaposlenih.

Svi ti procesi su bili vođeni nečim što smo definisali kao imperativ rada, a to je **jačanje povjerenja u zdravstveni sistem**.

U tom cilju smo prvo, veoma studiozno radili na analizi zatečenog stanja, na osnovu kojeg su pripremljena i već se sprovode odgovarajuća rješenja. To nijesu promjene s kratkoročnim efektom, već dugoročno orjentisane strategije čija realizacija zahtijeva određeno vrijeme.

Neke od najznačajnijih rezultata koji su ostvareni:

Budući da zdravstvene radnike smatramo najboljim ambasadorima zdravstvenog sistema, te da je najvažnije da sve ono što radimo u sistemu, se reflektuje kroz odnos pacijenta i ljekara, taj odnos gradimo, između ostalog, ulažući u edukaciju kadra, kao i njihovu egzistencijalnu sigurnost.

Danas se možemo pohvaliti činjenicom da je u cjelokupnom zdravstvenom sistemu Crne Gore, aktivno angažovan 2.061 ljekar, što u odnosu na broj stanovnika čini odnos od 3,3

¹ “Sl. list RCG”, br. 38/03, “Sl. list CG”, br. 22/08 i 42/11 i “Sl. List CG”, br 078/18

² “Službeni list Crne Gore” br. 05/12, 25/12, 44/12, 61/12, 20/13,017/14, 06/15, 80/15,035/16, 41/16, 061/16, 73/16 i 03/17,19/17, 68/17, 87/17, 087/18

³ Dostupan na <http://www.gsv.gov.me/spi/Program> rada Vlade

ljekara na 1.000 stanovnika, što je veoma blizu evropskog standarda od 3,4 ljekara na 1.000 stanovnika.

Ministarstvo zdravlja pripremilo je okvirni plan dodjela specijalizacija i supspecijalizacija za narednih 5 godina. Samo u protekle 2 godine dodijeljeno je 150 specijalizacija i 20 supspecijalizacija, dok je u istom periodu naš sistem obogaćen povratkom 93 ljekara specijalista sa njihovog specijalističkog usavršavanja.

Dodatno je pokazana ozbiljnost države da ulaže u budućnost zdravstvenog sistema i kroz obezbjeđenje 1,4 miliona EUR za kontinuiranu medicinsku edukaciju tokom prethodne 2 godine. Kroz ovaj program edukacije prošlo je blizu 3.800 zdravstvenih radnika i saradnika.

Sa druge strane, ljekare polako rasterećujemo i brige o jednom od egzistencijalnih pitanja kakav je „krov nad glavom“. Potpisali smo sporazum sa predstavnicima reprezentativnih sindikata zdravstva vrijedan 1,2 miliona eura do 2020. Godine, a izgrađeni su i stanovi za oko 160 porodica zdravstvenih radnika u Nikšiću i Podgorici.

Kontinuirani napredak medicine i kontinuirano usavršavanje ljekara, mora pratiti kontinuirano ulaganje u medicinsku opremu i objekte.

Od 11 miliona i 800 hiljada eura koliko je Vlada opredijelila za nabavku opreme, do kraja 2018. godine realizovana je nabavka u vrijednosti od 8.24 miliona EUR.

Nabavljeni su neki od najznačajnijih uređaja, od kojih se izdvaja nabavka linearnog akceleratora, a koji će značajno podići kvalitet usluga na Onkološkoj klinici i značajno rasteretiti liste čekanja na radio-terapiju. Takođe, tu je i medicinska oprema koja je već instalirana i koristi se, poput magnetne rezonance, angiografa i angio-sale čime je omogućeno kompletiranje dijagnostičkih procedura u svim domenima.

Uveden je sistem elektronskog zakazivanja pregleda, čime je pacijentima olakšano zakazivanje pregleda na sekundarnom i tercijarnom nivou, a takođe su na ovaj način smanjene liste čekanja.

Otvoren je Centar za autizam. Do sada su djeca sa poremećajima iz spektra autističnih oboljenja, kojima se u Crnoj Gori nije mogla pružiti adekvatna medicinska njega, upućivana u zdravstvene centre u okruženju, pa se od novootvorenog centra očekuje da pruži punu podršku djeci sa ovim poremećajem sa teritorije Crne Gore.

Važno je istaći i da je uz podršku društveno odgovornih kompanija u zdravstveni sistem u protekle dvije godine uloženo 3,1 miliona EUR u rekonstrukciju i adaptaciju objekata zdravstvenih ustanova, čime se pokazuje da je sinergija privatnog i javnog sektora u zdravstvu doprinosi kreiranju boljeg ambijenta na obostranu korist, a to je kvalitetna zdravstvena zaštita.

Pored navedenog, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo ekonomije su kroz projekat energetske efikasnosti u protekle 2 godine adaptirali 6 zdravstvenih objekata, za šta je uloženo 5 miliona eura.

Posebno izdvojeni benefiti:

- U periodu od nepunih godinu dana, od decembra 2017. godine do oktobra 2018, smanjene su liste čekanja na pojedine operativne zahvate. Npr.
 - na kardiohirurške intervencije u oktobru su čekala 44 pacijenta, u odnosu na recimo 167 njih koliko je čekalo u decembru prethodne godine.

- Lista čekanja na kardiološke procedure je smanjena za oko 50%,
- na terapiju zračenja u oktobru su čekala 27 pacijenta, što je smanjenje liste za oko 75%,
- na operaciju katarakte nije bilo liste čekanja u 2018
- Značajno smo rasteretili KCCG u dijelu pružanja specijalističko-konsultativnih pregleda i usluga, koje se sada u većem obimu pružaju na sekundarnom nivou, odnosno opštim i specijalnim bolnicama
- Naši kadrovi sada spremni da samostalno sprovode nove savremene intervencije u Crnoj Gori. Kroz to smo uticali i na smanjenje broja upućenih pacijenata na liječenje van Crne Gore i time racionalizovali troškove.
- Smanjili smo količine medicinskog otpada u zdravstvenim ustanovama – i to za oko 15% za 2 godine, odnosno za oko 43,5 tone.
- Racionalizovali smo i upotrebu antibiotika. Možemo se pohvaliti činjenicom da je u periodu od godine dana postignuto smanjenje ukupne potrošnje antibiotika za oko 4%.

Nova Lista lijekova na kojoj se nalazi 1.156 lijekova koji se izdaju na recept, odnosno na teret Fonda, koncipirana je na savremenim terapijama. Povećanjem učešća države u dijelu troškova po osnovu potrošnje lijekova, uticali smo na smanjenje izdataka iz džepa naših građana.

Saradnja sa nevladinim organizacijama na projektima tretmana zavisnika od psihoaktivnih supstanci podržana je kroz javne konkurse raspodjelom sredstava u iznosu od 50.000,00€, dok je za programe podrške oboljelima od HIV-a, i prevenciju HIV-a taj iznos bio 125.000€. U postupku pregovora sa Globalnim fondom za HIV, tuberkulozu i malariju u 2018 odobren je bespovratni grant za preventivne aktivnosti i tretman osoba koje nžive sa HIV-om, u iznosu od 585.000€, za period 2019-2021.

U 2018 zabilježen je napredak Crne Gore na listi Evropskog zdravstvenog potrošačkog indeksa za 9 mjesta, sa pretposlednjeg 34 na 25 mjesta.

Budžet Ministarstva zdravlja za 2018 godinu izvršen je u procentu 86,62%.

Ministarstvo zdravlja je vrlo intenzivno radilo kako bi obezbijedilo jednako kvalitetnu i jednako dostupnu zdravstvena zaštita za sve građane, da kroz sveobuhvatne reforme zdravstva obezbijedi održiv sistem po mjeri pacijenta, ali i po mjeri svih zaposlenih u zdravstvu, u skladu sa politikom Vlade Crne Gore.

1. UVOD

Izveštaj o radu Ministarstva zdravlja za 2018.godinu predstavlja pregled realizovanih aktivnosti Ministarstva zdravlja i sadrži osnovne rezultate koji su postignuti u upravljanju zdravstvenim sistemom, usklađivanju crnogorskog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, koordinaciji planiranja i praćenja strategijskih dokumenata.

U obavljanju svoje funkcije i sprovođenju aktivnosti rukovodili smo se razvojem otvorenog i dobro organizovanog resora, posvećeni uspješnom i odgovornom upravljanju zdravstvenim sistemom, uz prepoznavanje značaja partnerstva i saradnje s institucijama i

organizacijama u Crnoj Gori, sa zemljama u regionu i sa međunarodnim organizacijama kojima je zdravstvo u fokusu. Time smo ostali usmjereni prema uspješnom i odgovornom upravljanju zdravstvenim sistemom u ambijentu sveobuhvatne podrške osnovnim ciljevima reformskog procesa, a to je kvaliteta, dostupan i održiv zdravstveni sistem.

2. NADLEŽNOSTI I ORGANIZACIJA RADA

Djelokrug rada Ministarstva zdravlja utvrđen je članom 10 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave.

Ministarstvo zdravlja vrši poslove uprave koji se odnose na: pripremu i praćenje propisa i praćenje stanja i strateško planiranje sistema zdravstvene zaštite i sistema zdravstvenog osiguranja, kao i njihovog funkcionisanja, finansiranja i razvoja; praćenje i analizu najvažnijih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva; zdravstvenu zaštitu posebno osjetljivih i ugroženih grupa stanovništva; organizaciju, sprovođenje i pružanje zdravstvene zaštite, kvalitet zdravstvene zaštite i zdravstvenih usluga, praćenje i unapređenje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva, kao i zdravstvenu negu pacijenata; jačanje javnog zdravlja; pripremu plana programskih i projektnih aktivnosti u oblasti programske zdravstvene zaštite, praćenje mjera zaštite životne sredine koje su od uticaja na zdravlje građana; praćenje i sagledavanje zdravstveno-socijalnih potreba stanovništva i potreba osjetljivih grupa stanovništva i uspostavljanje saradnje sa nadležnim sektorima; uslove i način ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja, prava i obaveze osiguranika, funkcionisanje i razvoj obaveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja; međunarodnu saradnju i međunarodne ugovore, davanje saglasnosti na zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama van Crne Gore za upućivanje osiguranih lica na liječenje, kao i ugovore sa isporučiocima medicinsko-tehničkih pomagala; prvostepeni i drugostepeni upravni postupak nad sprovođenjem zakona iz oblasti zdravstva (zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje, lijekovi, medicinska sredstva i drugo) kako za pravna tako i za fizička lica; ostvarivanje saradnje sa drugim institucijama i organizacijama u zemlji i inostranstvu iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; obezbjeđivanje uslova za pristup i realizaciju projekata iz djelokruga ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpripravnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika međunarodne pomoći; nadzor nad radom zdravstvenih ustanova i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore; nadzor nad radom komora organizovanih u skladu sa posebnim zakonom; unapređenje farmaceutske politike; proizvodnju, promet i ispitivanje lijekova i medicinskih sredstava i mjere za obezbjeđivanje kvaliteta, bezbjednosti i efikasnosti lijekova; mjere za prevenciju i sprječavanje zloupotrebe droga, praćenje i kontrolu prometa prekursora, smanjenja i ograničavanja upotrebe duvanskih proizvoda; unapređenje zdravstvene zaštite u oblasti bioetike i biomedicine, priprema i praćenje sprovođenja propisa iz ove oblasti; postupanje sa biološkim Katalog propisa 2018 Nespa computers doo, Podgorica 7 uzorcima uzetim u medicinske svrhe i naučno istraživanje; uzimanje i presađivanje ljudskih organa, tkiva i ćelija u svrhu liječenja; liječenje neplodnosti medicinski podpomognutom oplodnjom i obezbjeđivanje uslova i standarda kvaliteta i bezbjednosti ljudske krvi i komponenti krvi; mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, bolničkih infekcija i hroničnih nezaraznih bolesti; utvrđivanje uslova za osnivanje zdravstvenih ustanova; stručno usavršavanje i specijalizaciju zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika; vođenje zbirke podataka, evidencija u zdravstvu i posebnih registara; promociju zdravih stilova života i pravilnu ishranu; zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku upotrebu i davanje mišljenja o njoj bezbjednosti; unapređenje, razvoj i funkcionisanje

integralnog zdravstvenog informacionog sistema; medicinski otpad; izgradnju i investicije u zdravstvu i javne nabavke u zdravstvu; saradnju sa nevladinim organizacijama koje realizuju programe iz oblasti zaštite zdravlja i prevencije bolesti; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svojih nadležnosti sa pravnom tekovinom Evropske unije; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost

Strukturu Ministarstva zdravlja, prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji čine sljedeće organizacione jedinice:

- Direktorat za zdravstvenu zaštitu
- Direktorat za međunarodnu saradnju i harmonizaciju propisa
- Direktorat za javno zdravlje i programsku zdravstvenu zaštitu
- Direktorat za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unapređenje ljudskih resursa u zdravstvu
- Direktorat za ekonomiku i projekte u zdravstvu
- Odjeljenje za politike sprječavanja zloupotrebe droga
- Odjeljenje za unutrašnju reviziju
- Odjeljenje za Integralni zdravstveni informacioni sistem i eZdravlje

3. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2018.GODINU

Ministarstvo zdravlja je, u skladu s Programom rada Vlade, imalo 11 obaveza i to:

1. Izvještaji ministarstava iz oblasti ekonomske politike i finansijskog sistema, o radu i stanju u upravnim oblastima, za 2017. godinu
2. Strategija razvoja Integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja za period 2018–2022. godina
3. Strategija nabavke medicinske opreme za potrebe zdravstvenog sistema Crne Gore za period 2019-2023. godina
4. Nacionalna strategija za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja za period 2019-2023. godine
5. Predlog zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji
6. Predlog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda
7. Predlog zakona o lijekovima
8. Predlog zakona o medicinskim sredstvima
9. Predlog zakona o kozmetičkim proizvodima
10. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci
11. Predlog zakona o apotekarskoj djelatnosti

Ministarstvo zdravlja je tokom 2018. godine realizovalo 7 od predviđenih 11 obaveza – procenat realizacije: 63,6%.

U nastavku je dat pregled obaveza Ministarstva zdravlja predviđenih Programom rada Vlade za 2017. godinu sa relevantnim obrazloženjima:

	OBAVEZE IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2018	
1	Izveštaji ministarstava iz oblasti ekonomske politike i finansijskog sistema, o radu i stanju u upravnim oblastima, za 2017. godinu	Usvojen na sjednici Vlade od 29.03.2018.
2	Strategija razvoja Integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja za period 2018–2022. godina	Usvojena na sjednici Vlade od 28.06.2018.
3	Strategija nabavke medicinske opreme za potrebe zdravstvenog sistema Crne Gore za period 2019–2023. godina	Nije realizovano. Zbog nepostojanja pozitivnih primjera iz prakse u okruženju i nemogućnosti pronalaženja eksperata iz ove oblasti, koji bi na kvalitetan način pripremili dokument, Ministarstvo zdravlja je prolongiralo izradu navedenog akta.
4	Nacionalna strategija za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja za period 2019–2023. godine	Usvojena na sjednici Vlade od 27.12.2018.
5	Predlog zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji	Usvojen na sjednici Vlade od 27.12.2018.
6	Predlog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda	Nije realizovano. Čeka se mišljenje EK.
7	Predlog zakona o lijekovima	Nije realizovano. Čeka se mišljenje EK
8	Predlog zakona o medicinskim sredstvima	Usvojen na sjednici Vlade od 27.12.2018.
9	Predlog zakona o kozmetičkim proizvodima	Usvojen na sjednici Vlade od 20.12.2018.
10	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci	Nije realizovano. Priprema se potpuno novi zakon
11	Predlog zakona o apotekarskoj djelatnosti	Usvojen na sjednici Vlade od 27.12.2018.

	STEPEN REALIZACIJE (7/11)	63,6%
--	---------------------------	-------

Realizacija aktivnosti iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji - Ministarstva zdravlja za 2018. godinu

- Utvrđene obaveze Ministarstva zdravlja u PPCG za 2018. godinu su realizovane u procentu – 66,7%. Ministarstvo je realizovalo 10 do 15 predviđenih obaveza.
- Ministarstvo zdravlja je u okviru svojih nadležnosti participiralo u realizaciji obaveza koje su proizilazile iz pregovaračkih poglavlja 1, 14, 24, 27, 28, 29.

PP	Naziv	Donošenje
24, 28	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o spisku droga	2018/II
	Pravilnik o utvrđivanju spiska droga, psihotropnih supstanci i bilja koje se može koristiti za proizvodnju droga („Sl. list CG“, br. 41/18) Pravilnik o dopuni pravilnika o utvrđivanju spiska droga, psihotropnih supstanci i bilja koje može koristiti za proizvodnju droga („Sl. list CG“, br. 57/18)	
28	Zakon o medicinski potpomognutoj oplodnji	2018/III
	Usvojen na sjednici Vlade od 27.12.2018.	
28	Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda	2018/III
	Nije realizovano. Čeka se mišljenje Evropske komisije.	
1	Zakon o lijekovima	2018/III
	Nije realizovano. Čeka se mišljenje Evropske komisije.	
1	Zakon o medicinskim sredstvima	2018/III
	Usvojen na sjednici Vlade od 27.12.2018.	
1	Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o bezbjednosti igračkaka	2018/III
	Nije realizovano. Pravni osnov za njegovo donošenje nalazi se u Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda s propisanih zahtjevima, čije izmjene i dopune priprema Ministarstvo	

	ekonomije. Izmjene i dopune ovog zakona nijesu završene u planiranom roku.	
27	Pravilnik o parametrima, njihovoj vrijednosti, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu i obimu analiza zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu	2018/III
	Pravilnik o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu („Sl. list CG“, br. 64/18)	
27	Pravilnik o bližoj sadržini, načinu i obimu sprovođenja monitoringa vode, mjestu i načinu uzimanja uzoraka, učestalosti uzorkovanja, metodama za analize parametara i drugim pitanjima od značaja za sprovođenje monitoringa vode za ljudsku upotrebu	2018/III
	Realizovano. Pravilnik je objedinjen kroz Pravilnik o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu („Sl. list CG“, br. 64/18)	
1, 29	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci	2018/IV
	Nije realizovano. Priprema se potpuno novi zakon	
1	Zakon o kozmetičkim proizvodima	2018/IV
	Usvojen na sjednici Vlade od 20.12.2018.	
14	Pravilnik o načinu utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vozača	2018/IV
	Pravilnik o načinu utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vozača („Sl. list CG“, br. 1/19)	
28	Pravilnik o stručnim smjernicama za pružanje pomoći zavisniku od droga	2018/IV
	Pravilnik o stručnim smjernicama za pružanje pomoći zavisniku od droga („Sl. list CG“, br. 1/19)	
28	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima u pogledu prostora, kadra i opreme Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore i standardima i mjerama za uspostavljanje i održavanje sistema kvaliteta*	2018/IV
	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o bližim uslovima u pogledu prostora, kadra i opreme Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore i standardima i mjerama za uspostavljanje i održavanje sistema kvaliteta („Sl. list CG“, br. 79/18)	
28	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obimu ljekarskog pregleda i kriterijumima za utvrđivanje podobnosti davalaca krvi ili komponenti krvi*	2018/IV
	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o obimu ljekarskog pregleda i kriterijumima za utvrđivanje podobnosti davalaca krvi ili komponenti krvi („Sl. list CG“,	

	br. 75/18)	
28	Pravilnik o listi zaraznih bolesti koje podliježu obaveznom prijavljivanju, definicijama slučajeva zaraznih bolesti, bolničkih infekcija, antimikrobne rezistencije, stanja i smrti oboljelih od zaraznih bolesti kao i o načinu njihovog prijavljivanja	2018/IV
	Nije realizovano. Postupak se odužio zbog pripreme obrazca prijave antimikrobne rezistencije u Institutu za javno zdravlje.	
	STEPEN REALIZACIJE (UKUPNO REALIZOVANO 10 OD PREDVIĐENIH 15 OBAVEZA)	66,7%

4. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA

4.1. DIREKTORAT ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

U **Direktoratu za zdravstvenu zaštitu** vrše se poslovi koji se odnose na: praćenje, funkcionisanje i razvoj sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenih usluga; praćenje i unaprjeđenje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva; unaprjeđenje zdravstvene njege pacijenata; praćenje zdravstvenih standarda i obima pružanja zdravstvene zaštite; upravni nadzor nad sprovođenjem zakona iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; prvostepeni postupak po zahtjevima stranaka u ostvarivanju prava iz oblasti zdravstvene zaštite; drugostepeni postupak po rješenjima koja donosi Fond za zdravstveno osiguranje kao prvostepeni organ u rješavanju o pravima osiguranika iz oblasti zdravstvenog osiguranja; unaprjeđenje farmaceutске politike; davanje mišljenja na Listu lijekova; učestvovanje u donošenju nacionalne farmakopeje i magistralnih formula; medicinska sredstva; učešće u kreiranju zdravstvene politike sa ciljem razvoja i unaprjeđenja zdravstvene zaštite u oblasti bioetike i biomedicine; poslove nadležnog organa (CA) za: krv, ćelije, tkiva i organe, vrši izvještavanje o ozbiljnim neželjenim reakcijama i ozbiljnim neželjenim događajima u odnosu na krv, ćelije, tkiva i organe; vođenje registra davalaca; vođenje lista čekanja prema vrstama organa, tkiva i ćelija; vođenje registra zdravstvenih ustanova za ART; vođenje registra o sakupljenim, odabranim i čuvanim polnim ćelijama; vođenje registra predstavništava biobanaka na teritoriji Crne Gore i registra saglasnosti za izvoz i skladištenje tkiva i ćelija u biobankama; učešće u izradi normativnih, strateških i razvojnih dokumenata; praćenju i analizi sistema zdravstvene zaštite u zemljama regiona i Evropske unije.

Direktorat za zdravstvenu zaštitu ima dvije direkcije:

- **Direkcija za organizaciju i funkcionisanje zdravstvene zaštite**

U **Direkciji za zdravstvenu zaštitu** u kontinuitetu se radilo na unaprjeđenju kvaliteta zdravstvene zaštite koji je prepoznat kao jedna od najvažnijih karakteristika sistema zdravstvene zaštite, kako državnog, tako i privatnog sektora.

Stalno unaprjeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite je bio sastavni dio svakodnevnih aktivnosti Direkcije za zdravstvenu zaštitu, kroz saradnju sa javnim zdravstvenim ustanovama, zdravstvenim radnicima, kao i svim drugim zaposlenim u zdravstvenom sistemu. Stalno unaprjeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite predstavlja kontinuirani proces čiji je cilj dostizanje

višeg nivoa efikasnosti i uspješnosti u radu, kao i veće zadovoljstvo korisnika i davalaca zdravstvenih usluga.

Jedna od prioritetnih strateških oblasti u okviru funkcionisanja i organizacije zdravstvenog sistema jeste unapređenje mentalnog zdravlja. Ministarstvo zdravlja je izradilo **Strategiju za unaprjeđenje mentalnog zdravlja za period (2019-2023)**. Cilj Strategije, je da na najbolji ali ujedno i realan i ostvariv način, definiše pravac daljeg strateškog djelovanja za sprovođenje djelotvornih i integrisanih akcija svih subjekata uključenih u realizaciju predviđenih mjera. Strategijom za unapređenje mentalnog zdravlja obezbijediće se podrška sistemu u promociji mentalnog zdravlja, prevenciji mentalnih bolesti, redukciji stigme i diskriminacije osoba sa mentalnim poremećajima, poboljšanju liječenja i postizanju oporavka od mentalnih oboljenja, čime će se obezbijediti uslovi za prevazilaženje aktuelnih procesa transinstitucionalizacije i jačanje procesa deinstitutionalizacije. Ovaj programski dokument sa jasno utvrđenim ciljevima, aktivnostima i rokovima, daće strateški okvir, kako bi se mogla postići vizija društva koje vrednuje i promovise mentalno zdravlje, koje je oslobođeno stigme i diskriminacije i koje omogućava punu socijalnu uključenost osoba sa mentalnim poteškoćama kroz dalji proces osnaživanja službi u sistemu zdravstva koje će biti dostupne i efikasne u ranom otkrivanju mentalnih problema i poremećaja, ranoj intervenciji i pružanju sveobuhvatnog tretmana mentalno oboljelim licima, jačanju službi za podršku mentalnog zdravlja u zajednici, kao i njihovom kvalitetnijem učešću u životu zajednice koja će povećati šanse za njihov oporavak.

Na osnovu Strategije je donijet i usvojen Akcioni plan za period 2019-2020.godine, sa definisanim mjerama, rokovima, nosiocima aktivnostima i indikatorima realizacije.

Takođe Ministarstvo zdravlja je, na predlog Skupštinskog odbora za zdravstvo i socijalnu zaštitu izradilo Informaciju o aktuelnim problemima u ZU Specijalnoj bolnici za psihijatriju „Dobrota“ Kotor sa predlozima rješenja za rasterećenje postojećih smještajnih kapaciteta ustanove u korist mentalno oboljelih lica kojima je neophodno liječenje u ovoj zdravstvenoj ustanovi, sa predlogom iznalaženja rješenja za dalji smještaj i zbrinjavanje lica kod kojih je prestala potreba za daljim liječenjem (socijalnih pacijenata) i lica na izdržavanju mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi i obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja narkomana i zavisnika od PAS (forenzičkih pacijenata). Informacija sadrži: uočene slabosti u pogledu postojećih prostornih i kadrovskih kapaciteta Bolnice; Problem „sudskih/forenzičkih pacijenata“; Problem „socijalnih pacijenata“, sa predlogom rješenja za prevazilaženje složene situacije u SB Dobrota.

Ministarstvo zdravlja, je u cilju rješavanja ovog problema koji i zahtijeva multidisciplinarni pristup organizovalo brojne sastanke u 2018. godini, sa predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja, Centara za socijalni rad i menadžmentom ZU Specijalne bolnice za psihijatriju Kotor. Komisije za stručni nadzor Ministarstva zdravlja su nekoliko puta posjetile Bolnicu, a takođe je organizovana i posjeta predsjednika i članova Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, kao i više posjeta generalnih direktora Direktorata za zdravstvenu zaštitu, Direktorata za kontrolu i unaprjeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite, kao i Direktorata za javno zdravlje. Nastojanja Ministarstva zdravlja su bila usmjerena ka rješavanju ovog problema, kako bi se ispitala mogućnost daljeg smještaja i resocijalizacije ovih lica, kroz proces deinstitutionalizacije pacijenata kod kojih je prestala potreba za bolničkim liječenjem, što bi omogućilo normalan rad ove zdravstvene ustanove.

Kroz saradnju sa specijalnom bolnicom u Dobroti i NVO sektorom kreiran je i implementiran model deinstitutionalizacije određenih kategorija mentalno oboljelih lica, saglasno evropskoj

praksi i standardima iz oblasti tretmana mentalno oboljelih lica. U tekućoj godini unaprijeđena je usluga “Asertivni tim”, odnosno stručni tim za kućne psihijatrijske posjete, koja će pružati usluge najtežim psihijatrijskim pacijentima, koji su bar dva puta tokom godine bili hospitalizovani u psihijatrijskoj bolnici. Primjena ove usluge, na adekvatan način, i uz povećan normativ, odnosno broja usluga bi u konačnom trebala da doprinese resocijalizaciji pacijenata, smanjenju broja pacijenata u zdravstvenom sistemu, i rješavanju socijalnih slučajeva koji su smješteni u Dobroti. U saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja napravljeni su socijalni kartoni za sve hospitalizovane pacijente u Dobroti, koji su u stanju socijalne potrebe, a u zdravstvenoj ustanovi samo dobijaju odgovarajuću dnevnu terapiju. Ministarstvo zdravlja u skladu sa **Pravilnikom o bližim uslovima u pogledu standarda, normative i načina ostvarivanja primarne zdravstvene zaštite, preko izabranog tima doktora ili izabranog doktora** kontinuirano prati broj pruženih usluga asertivnih timova.

U skladu sa realizacijom Akcionog plana **Strategije za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori**, kontinuirano se prati broj fizioterapeutskih usluga u kućnim uslovima koje se obavljaju od strane primarne zdravstvene zaštite.

U saradnji sa UNICEF-om je urađen i predstavljen Nacrt “**Protokola o postupanju zdravstvenog sektora u cilju zaštite djece od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.**” U skladu sa ovim Protokolom svi zdravstveni radnici će imati protokol za postupanje, i biti u obavezi da sa istim postupaju. Na ovaj način će biti definisan način prepoznavanja nasilja nad djecom bilo od strane pojedinca, zaposlenog u zdravstvu, ili po potrebi sa timom zdravstvenih radnika u cilju prepoznavanja fizičkog, mentalnog ili nekog drugog oblika nasilja, koji podrazumijeva multidisciplinarni pristup. Obaveza proistekla iz Protokola je da uz prepoznato nasilje u korist pacijenta obezbijedi i multisektorski rad, kako bi se kroz multidisciplinarni i multisektorski rad sa utvrđivanjem nasilja procesuirao prema nadležnim institucijama. Javna prezentacija nacrta Protokola je održana u septembru 2018. godine.

Ministarstvo zdravlja je uzelo učešće u izradi “**Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja nad ženama i nasilja u porodici**”.

Tokom 2018.godine je započeta realizacija projekta “**Jačanje patronažne sestre i njene uloge u očuvanju i unapređivanju zdravlja djece ranog uzrasta**”. Prva aktivnost je bila analiza potreba za obukama patronažnih sestara, definisanje optimalnog osposobljavanja i stručnog usavršavanja patronažnih sestara sa ciljem da se unaprijedi kvalitet patronažne službe/sestara koje se bave preventivnim radom a u cilju poboljšanja ishoda za djecu i porodicu. Druga aktivnost je obuka patronažnih sestara, a u skladu sa Projektom čija je realizacija ostvarena u decembru 2018.godine. Polaznici su bili patronažne sestre sa iskustvom u ovoj oblasti, pedijatri, pedagozi, socijalni radnici, stručnjaci koji imaju znanja i iskustva u oblasti razvoja djece sa smetnjama u razvoju i monitoringu razvoja i skriningu, psiholozi i/ili psihijatri koji znaju da obrade teme postpartalne depresije kod porodilja/majki i ostalih potencijalnih problema, stručnjaci iz oblasti ranog obrazovanja, programa za podršku roditeljstvu, stručnjaci koji imaju znanja i iskustva u oblasti stigme i diskriminacije.

Tokom 2018.godine Ministarstvo zdravlja je nastavilo sa praćenjem i realizacijom aktivnosti definisanih u Akcionom planu **Strategije prevencije nasilja nad decom 2017-2020**. Izveštaj o realizaciji navedenih aktivnosti je predat Skupštini Crne Gore.

Generalna direktorka dr Mevlida Gusinjac, uradila je 3 Sektorske analize za utvrđivanje prijedloga za prioritetne oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta za 2019 godine: za HIV/AIDS; borba protiv bolesti zavisnosti (droge) i demenciju.

Izvršena je kontrola primjene tableta Buprenorfina u DZ-a Podgorica, Psihijatrijskoj klinici KCCG-e i u ZIKS-u. Donijeto je uputstvo o primjeni lijeka Buprenorfin u cilju otklanjanja tehničkih nedostataka u primjeni smjernica na psihijatrijskim odjeljenjima i metadonskim centrima. Izrađene su nove smjernice za korisnike Buprenorfina i proslijeđene zdravstvenim ustanovama i ZIKSU radi primjene, u cilju pojačane kontrole korišćenja Buprenorfina i eventualnog smanjenja broja korisnika. Primjene smjernica bi trebala da doprinese smanjenju troškova za terapiju korisnicima, jer ukoliko se prilikom kontrole laboratorijskih nalaza nađu opijati ili ne nađe Buprenorfin, ovi korisnici se isključuju iz daljeg programa supstitucione terapije. Ministarstvo zdravlja kontinuirano prati primjenu **Smjernica za farmakoterapiju opijatskih zavisnika Buprenorfinom** kroz mjesečnu potrošnju tableta, broj korisnika i uspješnost testiranja na PAS (psihoaktivne supstance) koje ministarstvu dostavljaju domovi zdravlja u okviru kojih postoje Centri za mentalno zdravlje. Na osnovu tabelarnog prikaza kroz dostavljene izvještaje i komparativne analize sa podacima od prošle godine, izvodi se zaključak da je potrošnja Buprenorfina ostala nepromijenjena u odnosu na prethodni izvještajni period.

Kreirano je Uputstvo u skladu sa smjernicama pomoći zavisniku od droga, kojim su definisani postupci zaposlenih u metadonskim centrima i psihijatrijskim ustanovama, način i postupak pomoći korisnicima zavisnicima sa preporukama o od strane psihijatra, zanačaj prevencije i liječenja i postupak odvikavanja od upotrebe droga i drugih psihoaktivnih supstanci.

U saradnji sa Upravom za zbrinjavanje izbjeglica a u skladu sa obavezama koje proizilaze iz Akcionog plana za realizaciju aktivnosti iz pregovaračkog poglavlja 24-Pravda, sloboda i bezbjednost, izrađena je Brošura/Informator za azilante i strance pod subsidijarnom zaštitom. U Brošuri/Informatoru su definisana prava iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja za ovu kategoriju lica.

Odrađeni su izvještaji o realizaciji mjera za koje je bilo zaduženo Ministarstvo zdravlja, kao jedan od nosilaca aktivnosti, za proteklu godinu (2017-2018) i to za Akcione planove sljedećih strategija: za lica sa invaliditetom; rodnu ravnopravnost; readmisiju; LGBT zajednicu; romi i egipćane; narode; prava djeteta; mir i bezbjednost žena u skladu sa Rezolucijom UN; inkluzivno obrazovanje; mlade; starija lica. Na zahtjev Ministarstava koji su donosioci navedenih strateških dokumenata, Ministarstvo zdravlja je dostavilo predloge mjera za Akcione planove realizacije navedenih dokumenata za period 2019-2020.godine, iz domena svoje nadležnosti.

Koordinacija ispred institucije za poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava (izvještavanje)

Shodno **Akcionom planu za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava**, predstavnik Ministarstva zdravlja –*koordinator za instituciju izvještavao je o realizacijama mjera na polugodišnjem i godišnjem nivou u skladu sa Akcionim Planom i Operativnom dokumentom – Aneksom Akcionog plana za poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava*. U skladu sa ovim dokumentima predstavnik Ministarstva zdravlja-koordinator za instituciju je u kontinuitetu prikupljalo se relevantne podatke u cilju izvještavanja o stepenu realizacije **15 mjera/aktivnosti**, od čega je: u potpunosti realizovano - **11 mjera/aktivnosti**; u kontinuitetu se realizuje - **2 mjere/aktivnosti** ; djelimično realizovano - **1 mjera/aktivnost**. Realizacija svih pojedinačnih aktivnosti je izuzetno značajna, uvažavajući činjenicu da se Poglavlje 23 pravosuđe i temeljna prava u skladu sa novim pristupom u pregovorima otvaraju na početku pregovora i ostaju otvorena do zatvaranja svih ostalih poglavlja. Takođe, u skladu sa

pretpristupnim pregovorima, u slučaju zastoja u ostvarivanju napretka u navedenom poglavlju može doći do blokiranja daljeg napretka u svim ostalima, te stoga rad na procesu zatvaranja - zaključenja ovog poglavlja predstavlja poseban izazov.

Posebni izvještaji su dostavljeni za realizaciju sljedećih mjera: **2.1.7.10 Promovisati Etički kodeks Ljekarske komore i organizovati obuke zdravstvenim radnicima o primjeni odredaba Etičkog kodeksa.** (Pratiti poštovanje Etičkog kodeksa, po Indikatorima za realizaciju, i to: broju obuka; broju polaznika; etički kodeks objavljen na internet stranicama MZ, LJK i JZU; Broj disciplinskih postupaka; Broj medicinskih radnika koji su prekršili Etički kodeks. Indikator uticaja: Odredbe Etičkog kodeksa se poštuju i primjenjuju; povećano povjerenje građana); **za realizaciju Mjere 2.1.7.11 Redovno objavljivati izvještaje o javnim nabavkama u zdravstvu.**(Indikatori za realizaciju mjere: Sačinjen i objavljen Godišnji izvještaj o javnim nabavkama u oblasti zdravstva; Broj utvrđenih nepravilnosti od strane inspektora za javne nabavke; Broj poništenih odluka od strane DKKPJN; Indikator uticaja: Smanjen broj nepravilnosti u javnim nabavkama u oblasti zdravstva); **za realizaciju Mjere 5.2. Pratiti poštovanje etičkog kodeksa** Indikatori za realizaciju mjere: Broj disciplinskih postupaka; Broj medicinskih radnika koji su prekršili Etički kodeks.); **za realizaciju Mjere 5.4 Donijeti Uputstvo o načinu evidentiranja donacija i sponzorstava**(Indikatori za realizaciju mjere: Donijeto Uputstvo; Uputstvo dostupno na sajtu MZ i ZU; godišnji izvještaj o donacijama i sponzorstvu dostupan na sajtu MZ. Izvještaj da sadrži: broj izdatih saglasnosti, broj zaključenih ugovora o donacijama u odnosu na ukupan broj predloženih ugovora o donacijama, kao i broj zdravstvenih radnika čije su stručno usavršavanje ili učešće na konferencijama finansirale privatne medicinske i farmaceutske kompanije u odnosu na ukupan broj)- **za realizaciju Mjere 5.4 Pratiti primjenu Pravilnika dopunskom radu** (Indikatori za realizaciju mjere: Spisak zdravstvenih radnika koji imaju zaključen ugovor o dopunskom radu objavljen na sajtu MZ i ZU i pravnih lica; Spisak ZU i drugih pravnih lica u kojima se sprovodi dopunski rad zdravstvenih radnika objavljen na sajtu MZ, ZU i pravnih lica; Broj izvršenih kontrola; Broj utvrđenih nepravilnosti; Broj i vrsta izrečenih sankcija zdravstvenim radnicima koji rade u zdravstvenim ustanovama, a nisu na spisku zdravstvenih radnika koji imaju zaključen ugovor o dopunskom radu ili rade u ZU i drugom pravnom licu koji nisu na spisku ZU i drugih pravnih lica u kojima se sprovodi dopunski rad zdravstvenih radnika); **za realizaciju Mjere 5.5 Praćenje realizacije ugovora FZZO sa privatnim zdravstvenim ustanovama** (Indikatori realizacije mjere: Spisak zdravstvenih ustanova i pravnih lica sa kojima FZZO ima sklopljen ugovor dostupan na sajtu FZZO i MZ; Broj sklopljenih ugovora između FZZO i privatnih zdravstvenih ustanova; Procentualno učešće u troškovima zdravstvene zaštite koja se ostvaruje van državnih ustanova.); **za realizaciju Mjere 5.6 Pratiti broj podnijetih prijava za slučajeve korupcije u zdravstvu.**Indikatori realizacije mjere: Broj podnesenih prijava MZ i ZU.); **za realizaciju Mjere 5.8 Sačiniti internu proceduru sačinjavanja plana javnih nabavki sa potrebnim iznosima sredstava u skladu sa važećim materijalnim propisima i standardima iz ove oblasti** (Indikator realizacije mjere: Sačinjena interna procedura dostupna na sajtu MZ, Fonda i ZU; Uporedni iznos sredstava za posljednje tri godine za lijekove na recept, lijekove koji se primjenjuju u ZU, vaccine, medicinska sredstva i materijal.); **za realizaciju Mjere 5.9 Razvijati postojeći ZIS u KCCG i tri specijalne bolnice** (Indikatori realizacije mjere: U KCCG i SB implementirana softverska rješenja koja pokrivaju rad doktora u ambulanti, doktora i sestre na odjeljenju i operacionoj Sali; Omogućeno elektronsko zakazivanje iz aplikacije ID specijalističkih pregleda u KCCG i SB.); **za realizaciju Mjere 5.10 Unaprijediti postojeći IT sistem u cilju kvalitetnijeg upravljanja zdravstvenim**

sistemom, uspostavljanjem indikatora, racionalnom upotrebom resursa, kao i podizanja kvaliteta zdravstvenih usluga. (Indikatori realizacije mjere : Definisani indikatori izvještavanja); **za realizaciju Mjere 5.11. Sprovesti anketno ispitivanje pacijenata i zdravstvenih radnika o korupciji u zdravstvenom sistemu** (Indikatori realizacije mjere: Sprovedeno anketiranje i rezultati objavljeni na sajtu MZ; Broj datih preporuka.)

Takođe, uz polugodišnji izvještaj o realizaciji AP za Poglavlje 23 Evropskoj komisiji su poslate popunjene tabele za praćenje bilansa ostvarenih rezultata u oblastima od značaja za pravosuđe i temeljna prava iz nadležnosti Ministarstva zdravlja, na crnogorskom i engleskom jeziku.

Izbor tri kandidata za mjesto člana Komiteta za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) Savjeta Evrope

Ministarstvo zdravlja je u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i Savjetom Evrope objavilo Javni poziv za imenovanje tri kandidata za članstvo u Evropskom Komitetu za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT).

Radna grupa formirana Rješenjem Ministarstva zdravlja je izvršila selektivnu proceduru u skladu sa instrukcijama Ministarstva vanjskih poslova i Savjeta Evrope, i nakon međusobnih konsultacija nominovala tri kandidata za članstvo u Komitetu za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) Savjeta Evrope, u skladu sa Javnim pozivom, objavljenim 04.12.2018. godine na web sajtu Ministarstva zdravlja. **Spisak sa imenima 3 kandidata iz Crne Gore za mjesto člana ovog Komiteta, u skladu sa tačkom 1 Evropske konvencije o sprečavanju mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,** Ministarstvo zdravlja je, u skladu sa instrukcijama Ministarstva vanjskih poslova, CV-je na engleskom i francuskom jeziku izabranih kandidata prosljedilo na dalje postupanje **Ministarstvu vanjskih poslova i Skupštini Crne Gore,** do konačnog izbora od strane Vijeća ministara Savjeta Evrope.

Tokom 2018.godine predstavnik Ministarstva zdravlja kao član crnogorske delegacije za izvještavanje o nacionalnim izvještajima po pitanju diskriminacije u dijelu koji se odnosi na sektor zdravlja učestvovao je na sesiji Komiteta UN: januara mjeseca 2018.godine na temu antidiskriminacije, aprila mjeseca iste godine na temu prava djeteta, avgusta mjeseca na temu opšta diskriminacija i rasizam. Predstavnik Ministarstva zdravlja prije sesija dao je odgovore na dopunska pitanja Komitetu UN, kao i direktne odgovore na pitanja postavljena u toku sesija. U februaru tekuće godine predstavnik Ministarstva učestvovao je na regionalnoj konferenciji na temu zaštite prava romske populacije koji se odnosi na sektor zdravstva u Berlinu, gdje je prezentovan način i postupak i uslove pružanja zdravstvenih usluga romskoj i egipćanskoj populaciji, kao manjinskoj zajednici u Crnoj Gori, u septembru tekuće godine, predstavnik Ministarstva učestvovao je na regionalnoj konferenciji Zdravlje 2020 u Beogradu na temu zdravstvene zaštite i prava romske i egipćanske populacije, na kojoj su i prezentovani rezultati pružanje zdravstvenih usluga romskoj i egipćanskoj populaciji u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na uvođenje u sistem zdravstva saradnika za inkluziju u zdravstvu kao stalno zaposlenje (medijatori), budući da je Crna Gora pva država u regionu koja je obezbijedila saradnika za inkluziju i uvela u redovnu radnu aktivnost u opštinama u kojima živi najveći broj romske populacije. Na zahtjev Ministarstva vanjskih poslova blagovremeno su prosljeđivani odgovori po Rezolucijama UN, Konvencijama, kao i nadležnim Evropskim Komitetima.

Pripremljen je Izveštaj za Kancelariju za evropske integracije za poglavlje III- Pravo osnivanja preduzeća i pružanje usluga u dijelu koji se odnosi na regulisane profesije u sektoru zdravstva i pripremljena lista regulisanih profesija iz svih oblasti pa i oblasti zdravstva. *Vlada Crne Gore donijela odluku o usvajanju jedinstvene liste regulisanih profesija u skladu sa odgovarajućom Direktivom.*

Blagovremeno pripremljeni odgovori na novinarska pitanja za štampane medije na teme iz domena nadležnosti Direkcije

Komisija za mentalno zdravlja je pripremila Akcioni plan za alkoholizam 2018-2019; nove smjernice za primjenu buprenofina za 2018. Godinu, obzirom da je bilo pojedinih nedoumica u primjeni u psihijatrijskim službama; pripremljeno je uputstvo i izmjene relevantnog pravilnika u vezi sa kućnim psihijatrijskim posjetama, odnosno uvedena nova usluga na primarnom nivou zdravstvene zaštite Asertivni tim koje su uvedene kao nova usluga u Centrima za mentalno zdravlja.

Nacionalna komisija za AIDS (NKA) je održala 4 sjednice u protekloj godini. Predmet rada komisije bila je izrada novog Akcionog plana 2017-2018 godine za sprovođenje Strategije za borbu protiv HIV/AIDS-a (2015-2020), usvojen je akcioni plan AP, do kraja godine će biti oformljena radna grupa koja će kreirati novi Akcioni plana za 2019-2020 godinu.

Saradnja Direktorata sa međunarodnim organizacijama:

Izrada Protokola o postupanju zdravstvenih ustanova u prevenciji i reagovanju na nasilje nad djecom (Izrađen Protokol) **UNICEF**; održan Četvrti nacionalni sastanak mreže za praćenje antimikrobne rezistencije u Crnoj Gori – CAESAR sastanak (održan 29. novembra 2018) **SZO**; Zdravstvena zaštita stranaca koji borave u Crnoj Gori i zdravstvena zaštita tražioca azila, odnosno lica pod međunarodnom pravnom zaštitom- **UNDP**:

Na sve predstavke, pritužbe, prigovore i zahtjeve kako pravnih tako i fizičkih lica blagovremeno je odgovoreno.

Ministarstvo zdravlja je nadležno da u skladu sa članom 55 Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. list CG“, br. 6/2016, 002/17, 022/17 i 013/18), odlučuje u drugom stepenu o pravima utvrđenim tim Zakonom. U protekloj godini odlučivano je u drugostepenim upravnim postupcima po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, u kojim slučajevima je Ministarstvo zdravlja postupalo kao drugostepeni organ i odlučivalo u skladu sa Zakonom o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/2014, 20/2015, 40/2016 i 37/2017), koji je počeo da se primjenjuje od 01.07.2017. godine, te posebnim lex specialis Zakonima koji regulišu oblast zdravstvenog osiguranja. U predmetnim upravnim postupcima obezbjeđivani sudokazi u postupku, upućivani dopisi pravnim i fizičkim licima, pripremani odgovori po pristiglim predstavkama, vođeni su upravni postupci, što je u pojedinim slučajevima zahtijevalo i angažovanje Drugostepene ljekarske komisije Ministarstva zdravlja, kao organa vještačenja u drugostepenom upravnom postupku formirane rješenjem ovog Ministarstva br. 501-44/2018 od 15.02.2018. godine, donose rješenja i dr. Tako da je, u protekloj godini bilo 4 neriješenih predmeta iz prethodne, tj. 2017. godine, ali su svi predmeti u 2018. godini riješeni u blagovremenom roku. U izvještajnom periodu, odnosno u 2018. Godini, bilo je 242 predmeta po žalbama koje su uložene protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, tako da je ukupan broj

drugostepenih upravnih predmeta u radu u toku 2018. godine iznosio 246. Od svih 246 drugostepenih upravnih predmeta u radu tokom protekle godine, 7 predmeta iz prethodne, tj. 2018. godine je ostalo neriješeno u ovoj godini. Od navedenih 7 predmeta, 6 je riješeno u propisanom roku, tj. blagovremeno, a 1 predmet je i dalje neriješen, ali za njega nije još protekao rok za odlučivanje. Razloga zbog koga taj predmet nije riješen, je činjenica da je zaprimljen u Ministarstvo zdravlja krajem decembra mjeseca 2018. godine, pa je nakon prikupljanja dokaza u istom, odnosno nalaza i mišljenja Drugostepene ljekarske komisije Ministarstva zdravlja, stranci upućeno obavještenje o rezultatima ispitnog postupka, da se o istom izjasni, te dat rok za izjašnjenje, odnosno razgledanje spisa predmeta. Budući da rok za izjašnjavanje stranke u tom predmetu još nije istekao, nakon ispunjenosti uslova, u konkretnom predmetu će Ministarstvo zdravlja odlučiti po žalbi i donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku. Rješenja Ministarstva zdravlja donijeta u drugostepenim upravnim postupcima, se inače, preispituje pred Upravnim sudom Crne Gore, u slučaju da stranka pokrene upravni spor tužbom kod tog Suda. Tako je, Upravni sud Crne Gore nadležan i ima ovlašćenja da preispituje zakonitost odluka Ministarstva zdravlja i da u krajnjem odlučuje u sporu pune jurisdikcije. Kod pokrenutih upravnih sporova u navedenim predmetima, pripremala sam odgovore na tužbe, te zastupala Ministarstvo zdravlja kao tuženi organ na ročištima pred Upravnim sudom Crne Gore. U 2018. godini je, inače, pokrenuto 60 upravnih sporova pred Upravnim sudom Crne Gore, protiv drugostepenih upravnih rješenja koje je Ministarstvo zdravlja donijelo odlučujući po žalbama osiguranih lica, uloženi protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore. Isti sud je poništio 3 rješenja ovog Ministarstva, a zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

U protekloj godini je Vrhovnom sudu Crne Gore podnijeto 8 zahtjeva za vanredno preispitivanje sudskih odluka – presuda Upravnog suda Crne Gore, kojima je odbijena tužba uložena protiv rješenja Ministarstva zdravlja donijetih u postupku odlučivanja po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore. U protekloj godini je pripremljeno i 460 dopisa, odgovora i dr. fizičkim i pravnim licima. Svi predmeti su završeni u zakonskom roku, tj. blagovremeno.

Ministarstvo zdravlja je tokom 2018.godine izdalo 123 rješenja o ispunjenosti uslova u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti u koje ulazi i broj rješenja o izmjenama (osnivača, djelatnosti, naziva ,kadra a što je sve obaveza zdravstvenih ustanova u skladu sa članom 62 stav 3 Zakona o zdravstvenoj zaštiti) i to 122 privatnim zdravstvenim ustanovama i jednoj javnoj zdravstvenoj ustanovi- Opšta bolnica Cetinje.

Aktivnosti na realizaciji tehnike upisa prava svojine u stambenom objektu A6, Toplisi, bb Novi Bar namijenjenoj rješavanju stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu

Sačinjena je **Informacija za predlog za davanje saglasnosti za prenos prava svojine na stanu dr Renati Abramović, zaposlenoj u Domu zdravlja Bar, u vezi sa Zaključkom Vlade Crne Gore br. 07-2468 od 19.10.2017.godine** Ministarstvo zdravlja je pripremlilo, a Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 19. 10. 2017. godine usvojila Informaciju o prenosu prava svojine na posebnim djelovima – stanovima u stambenom objektu A-6, kat.parcela broj 5004/5, ln.br.3156 KO Novi Bar sa Države Crne Gore, sa pravom raspolaganja Vlade Crne Gore, kao dosadašnjeg vlasnika, na fizička lica kao nove vlasnike. Na osnovu člana 29, stav 1 Zakona o državnoj imovini („Sl. list CG”, br. 21/09 i 40/11) Vlada Crne Gore je dala saglasnost da se izvrši prenos prava svojine sa Države Crne Gore na fizička lica kao nove vlasnike na posebnim djelovima – stanovima u stambenom objektu A-6, kat.parcela broj 5004/5, ln.br.3156 KO Novi Bar. Radi realizacije aktivnosti na potpisivanju ugovora između

zaposlenih u Domu zdravlja Bar i Opštoj bolnici Bar, kojima su na osnovu Javnog konkursa i formirane Rang liste, dodijeljeni predmetni stanovi, ministar zdravlja je opunomoćio Ninu Milović, dipl. pravnik (punomoćje je sačinio notar Vukićević Branislav iz Podgorice, pod brojem 940/2017 od 21.11.2017.godine), da u ime Vlade Crne Gore – Ministarstva zdravlja, pristupi potpisivanju predmetnih ugovora kod notara u Baru. Ministarstvo zdravlja finalizovalo zaključivanje ugovora o prenosu prava svojine na stanovima u objektu A6 u Baru, sa Vlade kao dosadašnjeg vlasnika na stanare kao nove vlasnike, zaposlene u Opštoj bolnici i Domu zdravlja Bar, u cilju realizacije ovog zaključka. Kako dr Renata Abramović, zaposlena u Domu zdravlja Bar nije blagovremeno sklopila Ugovor sa Prvom bankom, za otplatu kredita za stan, nastao je problem u vezi upisa prava svojine na navedenom stanu, iako je 16.05.2016.godine, kao i ostali zaposleni u zdravstvu dobila ključeve i ušla u posjed stana, na kojem nema nikakva svojinska prava. Dr Renata Abramović, zaposlena u Domu zdravlja Bar, kojoj je dodijeljen stan od 73 m², oznaka P6, PD 93, G2L, zgrada 1 upisan u list nepokretnosti LN broj 3156, KO Novi Bar, katastarska parcela, kat. Parcela 5004/5, obratila se Ministarstvu zdravlja sa zahtjevom da joj se omogući upis prava svojine na predmetnom stanu, sa Države Crne Gore, sa pravom raspolaganja Vlade Crne Gore, kao dosadašnjeg vlasnika na nju kao krajnjeg korisnika, u obimu prava 1/1. Kako bi riješilo ovaj problem, i omogućilo prenos prava svojine za dr abramović, Ministarstvo zdravlja je sačinilo Informaciju za Vladu Crne Gore, kao i nacrt Ugovora, i prosljedilo Ministarstvu finansija radi završetka realizacije ove aktivnosti, do konačnog usvajanja na sjednici Vlade.

Direkcija za biomedicinu i transplantaciju

Potpisan ugovor sa EUROTRANSPLANTOM, dato odobrenje Kliničkom centru Crne Gore za izvoz organa sa kadaveričkog pacijenta i dozvola Upravi carina da organi mogu biti izvezeni iz Crne Gore u zemlju sa kojom je zaključen ugovor.

Izdato 75 saglasnosti za izvoz krvi za matične ćelije iz pupčane vrpce djeteta, prilikom porođaja; 4 saglasnosti za izvoz krvi za naučna istraživanja po odluci Etičkog komteta KCCG; 3 saglasnosti Klinici za nefrologiju KCCG za slanje uzoraka bioptata i seruma kao supsienata neophodnih za transplantaciju bubrega za pacijente koji su u prioritetu za transplantaciju i potencijalne donore odgovarajućeg organa; 2 saglasnosti Specijalnoj bolnici Brezovik za izvoz krvi u cilju ispitivanja virusnih infekcija I 1 saglasnost Institutu za javno zdravlje za izvoz krvi za potrebe virusnih ispitivanja posebno u trenutcima pretpostavki da može doći do odgovarajuće nepovoljne epidemiološke situacije.

Nacionalno koordinaciono tijelo u oblasti presađivanja organa je održalo tri sjednice; potpisan sporazum za Eurotransplantom; Ministarstvo zdravlja je napravilo kampanju “Darujmo za život”.

U Direktoratu za zdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravlja, funkcionišu dvije organizacione cjeline i to: Direkcija za farmaciju, biomedicinu i transplantaciju i Direkcija za organizaciju i funkcionisanje zdravstvene zaštite, u okviru kojih se vode upravni postupci i donose upravne odluke, uz primjenu novog Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/2014, 20/2015, 40/2016 i 37/2017), koji je počeo da se primjenjuje od 01.07.2017. godine.

U Direkciji za farmaciju, biomedicinu i transplantaciju, za izvještajni period od 01. jula 2017. godine – 31. decembar 2018. godine, iz oblasti biomedicine izdato je 138 saglasnosti pravnom licu za izvoz i uvoz tkiva i ćelija iz pupčane vrpce novorođenčeta i to u drugom polugodištu 2017. godine 63 saglasnosti, a za 2018. godinu 75 saglasnosti kao odgovarajućih upravnih akata u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Izdata su 2 rješenja pravnim licima za zaključenje ugovora za skladištenje i čuvanje matičnih ćelija iz pupčane vrpce novorođenčeta koje je odgovarajuće pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori, zaključilo sa odgovarajućim biobankama u Euro zoni, 3 saglasnosti pravnim licima za uvoz, izvoz krvi za naučna ispitivanja, 2 saglasnosti zdravstvenoj ustanovi u Crnoj Gori za ispitivanje raznih virusa, u cilju prevencije pri nastupanju eventualnih epidemija, 2 saglasnosti zdravstvenoj ustanovi u Crnoj Gori za ispitivanje određenog lijeka i reakcije istog na odgovarajuće bolesti, te 3 saglasnosti Kliničkom centru Crne Gore – Klinici za nefrologiju, za izvoz bioptata i seruma za transplantacione potrebe bubrega i potencijalne donore za odgovarajuće pacijente.

U skladu sa propisima iz oblasti biomedicine, sve navedene saglasnosti su u nadležnosti Ministarstva zdravlja i protiv istih nije dozvoljena žalba, ali se može voditi upravni spor kod nadležnog suda.

Po zahtjevima pravnih lica postupano je u skladu sa rokovima po Zakonu o upravnom postupku i rokovima propisanim materijalnim propisima i zahtjevi su rešavani uglavnom po hitnom postupku, što znači u roku od 2-3 dana, jer se radi o materiji koja takav postupak i zahtijeva. Na izdate saglasnosti za izvještajni period nije bilo prigovora, niti je pokretan upravni spor protiv bilo kog akta donešenog od strane Ministarstva zdravlja iz ove oblasti.

Zahtjevi sa dokazima koji su neophodni za pravilno i zakonito postupanje, uz donešenu saglasnost čuvaju se, odnosno vodi se Registar kompletnih spisa predmeta u Ministarstvu zdravlja, jer se radi o obimnoj i specifičnoj vrsti dokaza, a i propisima je predviđeno da se evidencija iz ove oblasti vodi ili putem Registra ili u elektronskoj formi. Obzirom da većina dokaznog materijala mora biti ovjerena od strane nadležnog suda, ili u vidu notarskog zapisa to je i opredjeljenje da se vodi Registar sa kompletnom originalnom dokumentacijom, ili dokumentacijom koja nije original, ali je ovjerena od strane nadležnog suda ili u vidu notarskog zapisa.

Prema tome, što se tiče postupanja iste Direkcije u okviru Direktorata za zdravstvenu zaštitu, u potpunosti su ispoštovane odredbe Zakona o upravnom postupku i materijalnih propisa, a prije svega načela propisana istim Zakonom.

U okviru Direkcije za organizaciju i funkcionisanje zdravstvene zaštite, Ministarstvo zdravlja je postupajući po zahtjevima stranaka, u prvostepenom upravnom postupku donijelo ukupno 340 rješenja o ispunjenosti uslova u pogledu prostora, kadra i medicinsko – tehničke opreme za rad zdravstvenih ustanova, odnosno prestanak rada zdravstvenih ustanova, proširenje djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, te promjene u zdravstvenim ustanovama koje su se odnosile na naziv, sjedište osnivača ili djelatnost zdravstvene ustanove, a u skladu

sa čl. 61,62, 63, 64 i 65 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Sl. list CG“; br. 3/16 39/16, 2/17, 44/18).

Takođe, je Ministarstvo zdravlja odlučivalo i po zahtjevima Uprave za vode, za davanje mišljenja za izvorišta sanitarne zaštite u Crnoj Gori, kojih je bilo 15, a za koje je ovo Ministarstvo prethodno pribavljalo mišljenja od Instituta za javno zdravlje i na osnovu istih izdavalo saglasnosti.

Što se tiče aspekta upravnog rješavanja u odnosu na postupanje u prvostepenom upravnom postupku u okviru Direkcije za organizaciju i funkcionisanje zdravstvene zaštite, posebno se vodilo računa o načelima zakonitosti, efikasnosti i ekonomičnosti postupka, a posebna pažnja je posvećivana položaju stranke u postupku rješavanja upravnih predmeta. Isto tako, radno vrijeme je prilagođeno potrebama stranaka, a vodilo se računa i o njihovom pravovremenom informisanju, budući da se većinom radilo o pravno neukim strankama. Takođe, su ulagani maksimalni naponi da svi zahtjevi budu obrađeni u roku. Stranke su upućivane i da se za ostvarivanje svojih prava mogu obratiti drugom javnopravnom organu, u situacijama u kojima je to bilo neophodno, a sve u cilju što jednostavnijeg i boljeg ostvarivanja prava koje traže. Svi predmeti po zahtjevima stranaka u okviru predmetnih upravnih postupaka su riješeni u zakonskom roku.

Tako je, ukupno prvostepenih upravnih predmeta u okviru Direktorata za zdravstvenu zaštitu u izvještajnom periodu bilo 490, odnosno 490 pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevu stranke. Pokrenutih upravnih postupaka po službenoj dužnosti nije bilo, kao ni neriješenih predmeta iz prethodne godine. Svi predmeti su riješeni u roku, a nije bilo ni obustavljenih postupaka, podnijetih žalbi, kao ni rješenja donijetih po zahtjevu za ponavljanje postupka.

Brojčani prikaz Izveštaja o postupanju u prvostepenom upravnom postupku Direktorata za zdravstvenu zaštitu, izgleda ovako:

1	Ministarstvo zdravlja	Broj	komentar
2	broj pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevu stranke	490	
3	broj pokrenutih upravnih postupaka po službenoj dužnosti	nema	
4	broj neriješenih predmeta sa podatkom o broju neriješenih predmeta iz prethodne godine	nema	
5	broj riješenih predmeta u izvještajnom periodu	490	
6	broj usvojenih i broj odbijenih zahtjeva	nema	
7	broj predmeta riješenih u roku	490	
	broj predmeta riješenih po	nema	

8	isteku roka		
9	broj obustavljenih postupaka	nema	
10	broj podnijetih žalbi	nema	
11	broj rješenja donijetih po zahtjevu za ponavljanje postupka	nema	
12	broj podnijetih prigovora (broj usvojenih i broj odbijenih prigovora)	nema	
13	broj i vrstu izdatih uvjerenja i drugih isprava o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija	nema	
14	broj i vrstu izdatih uvjerenja i drugih isprava o činjenicama o kojima se ne vodi službena evidencija	nema	
15	podatke o upravnom izvršenju (broj izvršenja preko drugih lica, broj izvršenja neposrednom prinudom, broj izvršenja na osnovu poravnjanja, broj obustavljenih izvršenja i broj odloženih izvršenja).	nema	

U okviru Direkcije za organizaciju i funkcionisanje zdravstvene zaštite jedna od upravnih oblasti za koju je nadležno Ministarstvo zdravlja u skladu sa članom 55 Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. list CG“, br. 006/16, 002/17,022/17 i 013/18), te članom 10 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 87/18), je i postupanje u drugostepenom upravnom postupku po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, te po žalbama na rješenja Uprave za inspeksijske poslove – Odsjek za poslove zdravstveno sanitarne inspekcije.

Postupajući u navedenom drugostepenom upravnom postupku Ministarstvo zdravlja primjenjuje pored novog Zakona o upravnom postupku i *lex specialis* propise koji se odnose na predmetne oblasti.

U pojedinim slučajevima postupanje u navedenom drugostepenom upravnom postupku po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje, zahtijeva angažovanje Drugostepene ljekarske komisije Ministarstva zdravlja, kao organa vještačenja, formirane rješenjem ovog Ministarstva br. 501-44/2018 od 15.02.2018. godine, u skladu sa članom 54 Zakona o zdravstvenom osiguranju, a na osnovu čijeg stručnog nalaza i mišljenja se donose pravilne i na zakonu zasnovane odluke.

U periodu od 1.07.2017. godine do 31.12.2017. godine zaprimljeno je ukupno 103 žalbe, uložene protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, a u periodu od 01.01.2018. godine do 31.12.2018. godine zaprimljeno je 243 žalbe. Tako je, ukupan broj predmeta u radu po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje u naznačenom periodu bio 346.

Iz 2017. godine je u 2018. godini ostalo neriješeno 4 predmeta po žalbama, a 7 predmeta iz 2018. godine je ostalo neriješeno u 2019. Tako je, ukupan broj riješenih predmeta zaključno sa 31.12.2018. godine bio 339, koji su svi riješeni u zakonskom roku.

U naznačenom periodu su Ministarstvu zdravlja podnijete i 2 žalbe protiv rješenja Uprave za inspeksijske poslove – Odsjek za poslove zdravstveno sanitarne inspekcije.

Tako je, ukupno drugostepenih upravnih predmeta, odnosno žalbi u izvještajnom periodu, što se tiče Direktorata za zdravstvenu zaštitu, bilo 348, od kojih su njih 341 riješeni.

Budući da, je novim Zakonom o upravnom postupku – član 126 stav 9, propisana obaveza drugostepenog organa, da kada je po žalbi već jednom poništio prvostepeno rješenje a stranka izjavi žalbu na novo rješenje prvostepenog javnopravnog organa, poništi prvostepeno rješenje i sam riješi upravnu stvar, to je uz primjenu istog člana ovo Ministarstvo riješilo ukupno 14 predmeta, odnosno ispoštovalo princip odlučivanja u meritumu.

Broj po žalbi poništenih rješenja kad je predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak, je u naznačenom periodu bio 106. Najčešći razlog zbog kojeg su većinom poništava prvostepena rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje od strane Ministarstva zdravlja i predmeti vraćani na ponovni postupak, je neprimjena načela prava stranke za izjašnjavanje, propisanog članom 14 Zakona o upravnom postupku, odnosno čl. 111 i 112 istog Zakona, koji propisuju obavezu javnopravnog organa da prije donošenja rješenja po zahtjevu stranke, istu obavijeste o rezultatima ispitnog postupka, a budući da se radilo o povredi pravila upravnog postupka koja u bitnom utiče na zakonitost rješenja. Kako se radilo o novom institutu, tj. novoj obavezi javnopravnog organa, koja nije bila prepoznata u ranijem Zakonu o opštem upravnom postupku, tako je njena primjena bila zanemarena prilikom primjene novog Zakona o upravnom postupku, od strane prvostepenog organa, u većini poništenih predmeta.

Po žalbi je ukupno izmijenjeno 12 rješenja od strane Ministarstva zdravlja, takođe uz primjenu principa odlučivanja u meritumu, tj. usvojene žalbe, poništena prvostepena rješenja i strankama priznato traženo pravo.

Rješenja Ministarstva zdravlja donijeta u drugostepenim upravnim postupcima, se inače, preispituju pred Upravnim sudom Crne Gore, u slučaju da stranka pokrene upravni spor tužbom kod tog Suda. Tako je, Upravni sud Crne Gore nadležan i ima ovlašćenja da preispituje zakonitost odluka Ministarstva zdravlja i da u krajnjem odlučuje u sporu pune jurisdikcije.

Od ukupno 78 pokrenutih upravnih sporova protiv rješenja Ministarstva zdravlja, u periodu od 01.07.2017. godine do 31.12.2018. godine Upravni sud Crne Gore je usvojio 5 tužbi, odnosno poništio rješenja Ministarstva zdravlja donijeta u drugostepenom upravnom postupku.

Primjećuje se da je veći broj pokrenutih upravnih sporova kod Upravnog suda Crne Gore protiv odluka Ministarstva zdravlja, budući i da je veći broj odluka koje je Ministarstvo zdravlja donijelo u meritumu, odlučujući kao drugostepeni organ po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje, u odnosu na ranije godine.

U naznačenom periodu nije bilo poništenih, odnosno ukinutih nezakonitih rješenja i ukinutih zakonitih rješenja.

Svi predmetni drugostepeni upravni postupci su okončani u zakonskom roku, uz vođenje računa o efikasnom i ekonomičnom vođenju postupaka, te samom položaju stranke u postupku.

Naime, u cilju zakonitog vođenja navedenih drugostepenih upravnih postupaka, te uz poštovanje samog položaja stranke u postupku, primjenjivano je i načelo propisano čl. 16 Zakona o upravnom postupku, koje se odnosi na pravo stranke da razgleda spise predmeta.

Takođe, je Ministarstvo zdravlja vodilo računa o tome, da uz primjenu člana 71 Zakona o upravnom postupku, kratka i hitna obavještenja stranci uputi telefonom, ili e-mailom, kako bi se skratilo vrijeme odlučivanja. Ovo posebno i zbog poštovanja principa odlučivanja u razumnom roku, te prava stranke da u što kraćem vremenu bude informisana o ishodu postupka. U tim situacijama, ovlašćeno službeno lice sačinjava službene zabilješke koje su sastavni dio spisa predmeta.

Veća obaveza u postupanju Ministarstva zdravlja u odnosu na raniji Zakon o opštem upravnom postupku, ogleda se i u tome što je Ministarstvo zdravlja poštujući pravo stranke na izjašnjavanje o rezultatima ispitnog postupka, u situacijama kada se stvore uslovi za odlučivanje u meritumu, saslušavalo stranke, odnosno sačinjavalo zapisnike o izjašnjavanju stranaka o rezultatima ispitnog postupka, kako bi se u potpunosti ispoštovalo načelo iz člana 14 Zakona o upravnom postupku, a prije donošenja drugostepenih upravnih odluka.

U toku vođenja predmetnih upravnih postupaka primijenjivano je i načelo pribavljanja podataka po službenoj dužnosti, propisano članom 13 Zakona o upravnom postupku, mada u ograničenom broju, budući da je oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja specifična i pribavljanje dokaza je vezano većinom za stranku, koja sama obezbjeđuje medicinsku dokumentaciju kao dokaz u predmetima u kojima traži svoja prava. Tako je, Ministarstvo zdravlja postupajući u drugostepenom upravnom postupku, bilo ograničeno u pribavljanju dokaza, kada govorimo o medicinskoj dokumentaciji, već je to zahtijevano od stranke, kao učesnika u postupku na kojoj je teret dokazivanja – onus probandi.

Vodilo se računa i o primjeni načela zakonitosti i opravdanih očekivanja stranaka, propisanog članom 5 Zakona o upravnom postupku, te kada je Ministarstvo zdravlja kao javnopravni organ utvrdilo, da postoje posebne okolnosti koje ukazuju na potrebu promjene

ranije zauzetog pravnog stava po određenom pitanju u upravnoj stvari, to posebno i obrazložilo u svojim odlukama. Oblast zdravstvenog osiguranja je specifična, vezana za svaku stranku posebno kao pacijenta, u odnosu ne samo na dijagnozu bolesti, već i manifestaciju iste, dijagnostičke mjere i procedure koje su primijenjivane tokom liječenja, ishode samog liječenja i dr., što sve utiče na to da se primjena važećih propisa koji regulišu predmetnu upravnu oblast mora tretirati na način da bude zakonita, ali uz vođenje računa o svakoj stranci, kao pacijentu ponaosob, odnosno samom ostvarivanju njegovih prava na najbolji mogući način.

U cilju poboljšanja položaja stranke u postupku, Ministarstvo zdravlja je donijelo i Uputstvo o prijemu stranaka koje se nalazi na sajtu i kao takvo je dostupno.

Brojčani prikaz Izveštaja o postupanju u drugostepenom upravnom postupku Direktorata za zdravstvenu zaštitu, izgleda ovako:

1	Ministarstvo zdravlja	broj	komentar
2	ukupan broj žalbi u toku godine	348	Od 1.07.2017. godine do 31.12.2017. godine zaprimljeno je 103 žalbe. Od 01.01.2018. godine do 31.12.2018. godine zaprimljeno je 245 žalbe.
3	broj neriješenih žalbi u toku godine sa podatkom o broju neriješenih predmeta iz prethodne godine;	11	4 predmeta po žalbi iz 2017. godine je ostalo neriješeno u 2018. godini, a 7 predmeta iz 2018. godine je ostalo neriješeno u 2019. godini
4	ukupan broj predmeta riješenih u drugostepenom postupku	341	U 2019. godini je ostalo neriješeno 7 predmeta po žalbi iz 2018. godine
5	broj predmeta riješenih u roku u drugostepenom postupku;	341	
6	broj predmeta riješenih po isteku roka u drugostepenom postupku;	nema	
7	broj po žalbi poništenih rješenja kad je drugostepeni organ donio meritorno rješenje;	14	
8	broj po žalbi poništenih rješenja kad je predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak	106	
9	broj po žalbi izmijenjenih rješenja	12	
10	broj obustavljenih postupaka		

		nema	
11	broj zahtjeva za ponavljanje postupka (broj usvojenih i odbijenih zahtjeva);	nema	
12	podatke o upravnom sporu (broj podnijetih tužbi, ukupan broj odluka Upravnog suda Crne Gore, broj usvojenih i broj odbijenih tužbi).	78	Od 1.07.2017. godine do 31.12.2018. godine Upravni sud Crne Gore je usvojio 5 tužbi, odnosno poništio rješenja Ministarstva zdravlja donijeta u drugostepenom upravnom postupku od kojih 2 u 2017. godini i 3 u 2018. godini.

Možemo da zaključimo da je Ministarstvo zdravlja postupajući kao prvostepeni i drugostepeni organ u potpunosti, odnosno zakonito primijenjivalo odredbe novog Zakona o upravnom postupku, te kroz prethodno opisane procedure vodilo računa o položaju stranke u postupku, a kako bi se u potpunosti utvrdilo činjenično stanje, odnosno sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za zakonito i pravilno odlučivanje u konkretnoj upravnoj oblasti, te ispoštovali rokovi za odlučivanje propisani navedenim Zakonom.

4.2. DIREKTORAT ZA MEĐUNARODNU SARADNJU I HARMONIZACIJU PROPISA

U Direktoratu za međunarodnu saradnju i harmonizaciju propisa nastavljena je kontinuirana kvalitetna saradnja sa međunarodnim partnerima, te priprema predloga zakona i podzakonskih akata i njihovo usklađivanje sa propisima Evropske unije.

U okviru Direkcije za harmonizaciju propisa, tokom 2018. godine pripremljeno je:

- 5 predloga zakona,
- 4 odluke
- 14 pravilnika
- 1 uputstvo

Programom rada Vlade za 2018. godinu bila je planirana priprema 7 predloga zakona, od kojih je Vlada usvojila 4, dok su 2 teksta Predloga zakona u postupku usaglašavanja sa Evropskom komisijom u odnosu na stepen usklađenosti sa propisima Evropske unije.

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2018. godinu je bila planirana priprema 6 zakonskih i 9 podzakonskih propisa. Realizovana su 3 zakonska i 7 podzakonskih propisa.

Direkcija je izradila sledeće normativne akte koji su usvojeni na sjednicama Vlade tokom 2018. godine:

1. Predlog zakona o izmjenama Zakona o zdravstvenoj zaštiti
2. Predlog zakona o kozmetičkim proizvodima;
3. Predlog zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji;
4. Predlog zakona o apotekarskoj djelatnosti;

5. Predlog zakona o medicinskim sredstvima;

U dijelu podzakonskih akata, pripremljeni su:

1. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju Liste lijekova ("Sl. list CG", broj 23/18)
2. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju Liste lijekova ("Sl. list CG", broj 77/18)
3. Odluka o izmjenama Odluke o utvrđivanju Liste lijekova ("Sl. list CG", broj 6/19)
4. Odluka o dopuni Odluke o mreži zdravstvenih ustanova ("Sl. list CG", broj 12/18)
5. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra licenci i obrascu licenci za rad farmaceuta („Sl. list CG“, br. 64/18);
6. Pravilnik o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu („Sl. list CG“, br. 64/18)
7. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra licenci i obrascu licenci za rad doktora medicine („Sl. list CG“, br. 39/18)
8. Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima, kao i uslovima za zdravstvenu ispravnost vode za rekreativne potrebe i druge vode od javno-zdravstvenog interesa („Sl. list CG“, br. 57/18)
9. Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu izdavanja, upotrebe i sadržini faksimila („Sl. list CG“, br. 75/18)
10. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o obimu ljekarskog pregleda i kriterijumima za utvrđivanje podobnosti davalaca krvi ili komponenti krvi („Sl. list CG“, br. 75/18)
11. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o bližim uslovima u pogledu prostora, kadra i opreme Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore i standardima i mjerama za uspostavljanje i održavanje sistema kvaliteta („Sl. list CG“, br. 79/18)
12. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o sadržaju i načinu obilježavanja spoljnog i unutrašnjeg pakovanja lijeka i sadržaju uputstva za lijek („Sl. list CG“, br. 67/18)
13. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra licenci i obrascu licence za rad fizioterapeuta („Sl. list CG“, br. 6/18)
14. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o organizaciji, načinu polaganja i sadržaju stručnih ispita zdravstvenih radnika i sastavu i radu ispitnih komisija („Sl. list CG“, br. 62/18)
15. Pravilnik o stručnim smjernicama za pružanje pomoći zavisniku od droga („Sl. list CG“, br. 1/19)
16. Pravilnik o utvrđivanju spiska droga, psihotropnih supstanci i bilja koje se može koristiti za proizvodnju droga („Sl. list CG“, br. 41/18)
17. Pravilnik o dopuni pravilnika o utvrđivanju spiska droga, psihotropnih supstanci i bilja koje može koristiti za proizvodnju droga („Sl. list CG“, br. 57/18)
18. Pravilnik o načinu utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vozača („Sl. list CG“, br. 1/19)
19. Uputstvo za upućivanje pacijenata sa primarnog nivoa zdravstvene zaštite na sekundarni i tercijarni nivo zdravstvene zaštite i spisak zdravstvenih usluga koje se moraju pružiti u roku do 30 dana i za koje se ne utvrđuju liste čekanja

Pored navedenih aktivnosti, u direkciji su obavljani poslovi na odobravanju lijekova, u skladu sa Odlukom o utvrđivanju liste lijekova, i donijeto je oko 1.330 rješenja.

U okviru Direkcije je dato mišljenje na 26 propisa koja su Ministarstvu zdravlja dostavili drugi resori, na mišljenje, kao i dva tumačenja zakona. Obavljeno je i 15 prezentacija propisa u medijima (dostavljanjem odgovora na novinarska pitanja i učešćem u radio i TV emisijama). Takođe, dostavljeni su i odgovori na 23 zahtjeva stranaka.

Ministarstvo zdravlja je sa aspekta međunarodne saradnje učestovalo u pripremi ili usaglašavanju sljedećih dokumenata:

- Dvogodišnjeg sporazuma o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Regionalne kancelarije Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za Evropu za 2018-2019, potpisan 22.02.2018. godine
- Memorandum o razumijevanju između Vlade Crne Gore (koju zastupa Ministarstvo zdravlja) i Steward Health Care International Limited, potpisan 24.05.2018. godine
- Izmjena i dopuna Memoranduma o razumijevanju o Zdravstvenoj mreži Jugoistočne Evrope
- Ugovor sa Eurotransplantom o razmjeni organa, potpisan 04.09.2018. godine

Ministarstvo zdravlja je bilo domaćin sljedećih događaja:

- Ministarski sastanak o imunizacijama, 20. februar 2018. godine u Podgorici;
- Skup na kojem su predstavljeni rezultati nacionalnog istraživanja o gojaznosti u populaciji djece (COSI), 12. april 2018. godine u Podgorici;
- Multisektorski sastanak na kome su predstavljeni rezultati nacionalnog istraživanja o dnevnom unosu soli, 20. jul 2018. godine u Podgorici;

Predstavnici Ministarstva zdravlja i nadležnih institucija zdravstvenog sistema su prisustvovali sljedećim događajima i bili članovi sljedećih delegacija:

- Mreža SZO Evropskih zdravih gradova, Samit gradonačelnika, Kopenhagen, Danska 12. februar 2018. godine;
- Pospješivanje implementacije međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR) i jačanje pripravnosti i reagovanja u vanrednim situacijama u Evropskom regionu SZO - sastanak na visokom nivou Njemačka, 13. februar 2018. godine;
- Sastanak na visokom nivou "Odgovor zdravstvenih sistema na hronične nezarazne bolesti: evropsko iskustvo", Sitges, Španija, 16. april 2018. godine;
- Radionica o politikama alkoholizma, Podgorica, april 2018. godine;
- Skup na temu Svjetski dan svjesnosti o antimikrobnoj rezistenciji, Ženeva, 21. maj 2018. godine;
- Radionica na temu "Zdravstvena politika kod djece školskog uzrasta", Podgorica, 25. maj 2018. godine;
- Procjena uslova primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori, Podgorica, 28. maj 2018. godine;
- Skup na temu: Nacionalne konsultacije o mentalnom zdravlju, Podgorica, 11. jun 2018. godine;
- Zajednički sastanak Evropskog centra za kontrolu bolesti i SZO/Mreža za antimikrobnu rezistenciju i zdravstvenu zaštitu-udružene infekcije, Kopenhagen, 11. jun 2018. godine;

- Tehnički sastanak o nacionalnim zdravstvenim računima, Budimpešta, 12. jun 2018. godine;
- Zdravstveni sistem za prosperitet i solidarnost, Talin Estonija, 13. jun 2018. godine;
- Peti sastanak na visokom nivou malih zemalja: zajednički rad za bolje zdravlje i dobrobit za sve, Rejkjavik, 26. jun 2018. godine;
- Nacionalne ekspertske konsultacije - kao obaveštenje o procesu izrade prvih nacionalnih smjernica za liječenje i funkcionisanje zdravstvenog sistema u slučajevima zlostavljanja i zanemarivanja djece i adolescenata, Podgorica, jul 2018. godine;
- Učešće na Ministarskom sastanku: „Obezbjedivanje zdravstvene zaštite starijoj populaciji na primarnom nivou zdravstvene zaštite“ i 40. Plenarnom sastanku Zdravstvene mreže jugoistočne Evrope, Izrael, 11. jul 2018. godine.
- Pripremni sastanak potpisnica konvencije iz SZO evropskog regiona, Lisabon, 11. septembar 2018. godine;
- Regionalni komitet za Evropu, Rim, 17. septembar 2018. godine;
- Inicijativa za izgradnju kapaciteta za kreatore politike u okviru Evropskog zdravstvenog foruma,, Bad Hofstein, Austrija 3. oktobar 2018. godine;
- Prvi sastanak strana potpisnica Protokola o eliminaciji nedozvoljene trgovine duvanskim proizvodima (MOP), Ženeva, 8. oktobar 2018. godine;
- Radionica za Nacionalne fokalpointe za Međunarodni zdravstveni pravilnik (IHR) u Evropi , Kopenhagen, 17. oktobar 2018. godine;
- Ekspertski sastanak o vrijednosti jačanja sistema primarne zdravstvene zaštite u regionu Jugoistočne Evrope, Ljubljana, 6. novembar 2018. godine;
- Radionica na temu: Najbolji početak u životu - dojenje za prevenciju nezaraznih bolesti i postizanje ciljeva održivog razvoja u Evropskom regionu SZO, Moskva, 7. novembar 2018. godine;
- Ekspertski sastanak: Međunarodni zdravstveni pravilnici (IHR 2005), Podgorica, 7. novembar 2018. godine;
- Dan antimikrobne rezistencije, Podgorica, 15. novembar 2018. godine;
- Sastanak Globalne mreže upozorenja i reagovanja na epidemiju (GOARN) mobilne laboratorije za brzo reagovanje u Evropskom regionu SZO, Saratov Rusija, 19. novembar 2018. godine;
- Sastanak Koalicije partnera, Ljubljana 26. novembar 2018. godine;
- Radionica o integrisanom pružanju zdravstvenih i socijalnih usluga za stariju populaciju u Evropi, Almati, Kazahstan, 11. decembar 2018. godine;
- Nacionalni sastanak o procjeni primarne zdravstvene zaštite u vezi sa hroničnim nezaraznim bolestima u Crnoj Gori, Podgorica, 17. decembar 2018. godine.

4.3. DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVLJE I PROGRAMSKU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

- I. Izrađena i usvojena Strategija za mentalno zdravlje sa Akcionim planom za 2019-2020. Godinu,
Benefiti
 - Strategija predviđa kvalitetnije pružanje usluga oboljelima

- bolji kvalitet pruženih usluga
- resocijalizacija
- smanjenje dužine liječenja pacijenata
- poboljšanje pružanja usluga u kućnim uslovima
- veća pristupačnost ustanova za pružanje usluga
- implementacija mjera i aktivnosti predviđenih Akcionim planom 2019. - 2020. godine

II. Završeni su prvi edukativni seminari na temu „Prevenција i kontrola bolničkih infekcija“ koje je pohađalo 145 zdravstvenih radnika, a organizovani su u Beranama, Baru i Nikšiću.

Benefiti:

- Smanjenje broja bolničkih infekcija,
- Uspostavljeni ispravni postupci u prevenciji i kontroli bolničkih infekcija
- Pokrivena sjeverna, južna i centralna regija naše države,

III. Pripremljen Nacionalni pravilnik za bolničke infekcije, koji je na usaglašavanje u Sekretarijatu za zakonodavstvo.

Benefiti:

- Smanjenje broja bolničkih infekcija,
- Smanjenje troškova za liječenje bolničkih infekcija i broja bolničkih dana
- Smanjenje potrošnje upotrebe antibiotika
- Smanjenje rezistencija na antibiotike
- Obučeno 40 medicinskih sestara za nadzor nad bolničkim infekcijama u bolnicama i domovima zdravlja
- Smanjenje dana hospitalizacije
- Smanjenje mogućnosti inficiranja tokom dijagnostikovanja ili terapijskih postupaka

IV. Škola Bolničkih infekcija koju je MZ organizovalo u KCCG. Školu je do sada u četiri grupe prošlo 39 sestara iz OB Bolnica, SP Bolnica i DZ. Škola traje 10 radnih dana i nakon završene obuke med. sestre će u svojim ustanovama a uz kontrolu epidemiologa svakodnevno dio radnog vremena da se posvete sprečavanju i suzbijanju bolničkih infekcija do osnivanja Timova za bolničke infekcije.

Benefiti:

- Smanjenje broja bolničkih infekcija,
- Smanjenje troškova za liječenje bolničkih infekcija i broja bolničkih dana
- Smanjenje potrošnje upotrebe antibiotika
- Smanjenje rezistencija na antibiotike
- Obučeno 40 medicinskih sestara za nadzor nad bolničkim infekcijama u bolnicama i domovima zdravlja
- Smanjenje dana hospitalizacije i mogućnosti inficiranja tokom dijagnostikovanja ili terapijskih postupaka

V. Organizovan treći edukacioni kurs ultrazvuka kukova beba od 0-1 godine koji pohađaju pedijatri i radiolozi.

Benefiti:

- Smanjenje liste čekanja na UZ kukova,

- Dostupnija usluga na primarnom nivou zdravstvene zaštite,
- Smanjenje obima posla na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite
- Rana prevencija u razvoju djeteta.

VI. Pregovori za obezbjeđenje bespovratnih sredstava za izgradnju objekata Klinike za infektivne bolesti, Klinike za dermatovenerologiju i Klinike za psihijatriju. Za potrebe izgradnje novih objekata urađeni su glavni projekti, i urađena revizija istih. U okviru predloga programa IPA 2018, Ministarstvo zdravlja Crne Gore, uz podršku Kancelarije za evropske integracije Vlade Crne Gore, predložilo je projekat:

- izgradnje Klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju Kliničkog centra Crne Gore vrijednosti 4,5 miliona eura i
- opremanja mreže mikrobioloških laboratorija na centralnom i lokalnom nivou vrijednosti 1,5 miliona eura

za finansiranje iz bespovratnih sredstava dodijeljenih Crnoj Gori u okviru procesa srednjoročne revizije utroška sredstava IPA-e. Realizacija projekata je u skladu sa pregovaračkim procesom sa Evropskom komisijom, odnosno sa prioritetima definisanim strateškim nacionalnim dokumentima.

Benefiti

- obezbjeđuju tercijarnu zdravstvenu zaštitu za cijelu Crnu Goru,
- obezbjeđuju sekundarnu zdravstvenu zaštitu za gradove Podgorica, Danilovgrad, Kolašin i Cetinje (najmanje jedna trećina populacije Crne Gore).

VII. Povećan je obuhvat vakcinisane djece u Crnoj Gori. U oktobru mjesecu 2016. godine obuhvat vakcinisane djece u Crnoj Gori iznosio 46%, a godinu kasnije 56% (oktobar 2017). Kontinuirano se sprovode pozitivne medijske kampanje, radi na terenu i razgovara sa roditeljima, organizuju vanredne vakcinacije, sprovode dodatne imunizacije u rizičnim, teško dostupnim i mobilnim populacijama. Povećan obuhvat vakcinisane djece i za 2018. godinu iznosi preko 84% .

VIII. Kontinuirano se sprovodi nacionalni skrining grlića materice u Crnoj Gori. U februaru 2018. godine počeo je da se sprovodi Skrining karcinoma grlića materice na teritoriji cijele Crne Gore. Od februara mjeseca sve žene, u skladu sa starosnom dobi, biti pozivane na određenu dijagnostiku kako bi preduprijedili nastanak i širenje ove opake bolesti od koje je u Crnoj Gori, nakon karcinoma dojke, najveće obolijevanje i smrtnost kod žena. Nabavljeno je devet novih videokolposkopa za Podgoricu, Cetinje, Bar, Ulcinj, Berane, Bijelo Polje, Kotor i Pljevlja, dok su za ostale opštine nabavljeni ranije. U cilju uspješnog implementiranja programa prevencije karcinoma grlića materice, sprovedena je edukacija ginekologa za sprovođenje kolposkopije kao pomoćne dijagnostike u skriningu.

IX. Realizacija nacrta dokumenta „Plan reagovanja kod pojave zarazne bolesti u avio saobraćaju koja predstavlja rizik za javno zdravlje“. U sklopu jačanja kapaciteta na graničnim prelazima, u okviru “Global Health Protection Programme”, Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje izradili su nacrt pomenutog Plana, u saradnji sa predstavnicima sljedećih institucija: Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Crne Gore, Aerodromi Crne Gore, Zavod za hitnu medicinsku pomoć, Klinički centar Crne Gore, Dom zdravlja Bar, Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za

vanredne situacije i Sektor granične policije, Vojska Crne Gore, Uprava za inspeksijske poslove - Odsjek za zdravstveno-sanitarnu inspekciju, Uprava carina, Montenegro Airlines i Agencija za kontrolu leta Srbije i Crne Gore.

- X.** Obavljen obilazak prostora na Božaju koji je predviđen za prihvat migranata, u skladu sa aktivnostima koje se sprovode u cilju stvaranja adekvatnih uslova za boravak potencijalnih migranata koji bi u narednom periodu mogli boraviti u Crnoj Gori. Obilazak je obavljen na inicijativu Ministarstva zdravlja sa predstavnicima Instituta za javno zdravlje, Uprave policije i Međunarodne organizacije za migracije, te izrađene preporuke, “Mjere za zaštitu od zaraznih bolesti i sadržaj zdravstvenog pregleda osoba tražitelja azila i azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom“ koje su dostavljene Upravi policije na dalje postupanje.
- XI.** Priprema za simulacionu vježbu „RESISTEX“, u organizaciji Centra za bezbjednosnu saradnju (RACVIAC). U toku vježbe izvršeno je ocjenjivanje i testiranje efikasnosti Nacionalne strategije Crne Gore za neprolifraciju oružja za masovno uništenje i njenih sastavnih djelova od strane predstavnika iz RACVIAC-a i ekspertskeg tima iz SAD-a;
- XII.** Dostavljena četiri kvartalna izvještaja o uvozu i izvozu psihotropnih supstanci (formular A/P) i opojnih droga (formular A), Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika (INCB - International Narcotics Control Board, Beč);
- XIII.** Dostavljen godišnji izvještaj Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika (INCB - International Narcotics Control Board, Beč), koji sadrži podatke o uvozu/izvozu opojnih droga (formular C), psihotropnih supstanci (formular P), supstanci (prekursora) koje se mogu upotrijebiti u nedozvoljenoj proizvodnji droga i psihotropnih supstanci (formular D) i podatke o zaplijenjenim farmaceutskim proizvodima koji sadrže opojne droge, psihotropne supstance i prekursore (Form NOTIFICATION) za 2017. godinu, godišnje potrebe za opojnim drogama (formular B) i psihotropnim supstancama (formular B/P) za 2019. godinu. (izvještaj sadrži podatke CALIMS-a, Uprave policije, Forenzičkog centra, Centra za ekotoksikološka ispitivanja kao i podatke iz nadležnosti Ministarstva zdravlja);
- XIV.** Učešće u izradi Zakona o kozmetičkim proizvodima;
- XV.** Učešće u izradi Zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci;
- XVI.** Dostavljen odgovor na upitnik Kancelariji Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal u vezi uključivanja prekursora alfa-fenilacetoacetamida i PMK glicidata i jodovodonične kiseline u tabele Konvencije UN protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988.;
- XVII.** Dostavljen upitnik Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika (INCB, Beč), u pogledu dostupnosti međunarodno kontrolisanih supstanci za medicinsku i naučnu svrhu, u skladu sa međunarodnim sporazumom o kontroli droga;

- XVIII.** Dostavljeni obrasci Međunarodnom bordu za kontrolu narkotika u vezi sistema kontrole uvoza/izvoza tri supstance: 4-anilino-N-fenetilpiperidin (ANPP), N-fenetil-4-piperidon (NPP) i alfa-fenilacetoacetonitril (APAAN);
- XIX.** Rad na izradi godišnjeg izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za implementaciju Strategije za neproliferaciju oružja za masovno uništenje za 2018.godinu;
- XX.** Rad na izradi Nacionalne strategije upravljanja hemikalijama sa Akcionim planom za period 2019-2022. god.;
- XXI.** Rad na izradi Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018-2020, sa Akcionim planom, za poglavlje 1 - Sloboda kretanja robe;
- XXII.** Rad na izradi Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018-2020, sa Akcionim planom ,za poglavlje 29 - Carinska unija;
- XXIII.** Data saglasnost na predlog: Nacionalnog plana zaštite i spašavanja od zemljotresa i Nacionalnog plana zaštite i spašavanja od požara;
- XXIV.** Dostavljen spisak potreba koje su prikupljene od zdravstvenih ustanova za Ministarstvo unutrašnjih poslova a u cilju prikupljanja podataka od svih subjekata, o vrsti i količini materijalno-tehničkih sredstva i opreme, koja bi činila materijalne rezerve zdravstvenim ustanovama za slučaj nastanka vanrednog stanja;
- XXV.** Dostavljen spisak ljekara, visokih medicinskih sestara i medicinskih tehničara Ministarstvu vanjskih poslova na poziv Ministarstva zdravlja Republike Turske, a vezano za učešće na „Programu obuke hitne zdravstvene zaštite i upravljanje katastrofama“;
- XXVI.** Započeta saradnja sa ekspertskom organizacijom za skrining LRCB iz Holandije, kako bi osigurali željeni kvalitet i optimizaciju Skrining programa u Crnoj Gori, te kako bi naši doktori radili sa ekspertima koji znaju sprovesti kvalitetno istraživanje i koji žele da podijele svoje znanje;
- XXVII.** Rad na izradi Procjene rizika od katastrofa za Crnu Goru;
- XXVIII.** Rad na izradi Akcionog plana Akcionog plana za sprovođenje Strategije suzbijanja nasilnog ekstremizma 2016-2018.
- XXIX.** Rad na izradi odgovora na dodatna pitanja Evropske komisije za poglavlje 1;
- XXX.** Rad na izradi odgovora na dodatna pitanja Evropske komisije za poglavlje 29;
- XXXI.** Rad na izradi revizije Akcionog plana za usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa čl. 34 do 36 Ugovora o finansiranju EU (2015 - 2018).

- XXXII.** Dostavljen izvještaj o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije suzbijanja nasilnog ekstremizma 2016-2018.
- XXXIII.** Učešće u projektu HBRN mjera reagovanja Hitne medicinske službe. (Project on CBRN Emergency Medical Countermeasures);
- XXXIV.** Ministarstvo zdravlja Crne Gore apliciralo je kod Evropske Komisije, organizovanje TAIEX :
1. studijske posjete Hrvatskom centru za kontrolu trovanja;
 2. ekspertske misije o implementaciji Direktive o kvalitetu vode za ljudsku upotrebu, koja je odobrena i biće organizovan u martu mjesecu 2019. godine
 3. ekspertske misije o primjeni zakona o kozmetičkim proizvodima, koja je odobrena i biće organizovan u 2019. godini

Redovne aktivnosti Direktorata:

- I.** Izdato: 104 dozvole za uvoz prekursora, 4 dozvole za uvoz droga, 2 dozvole za promet prekursora i 2 odobrenja za korišćenje droga.
- II.** Na sve predstavke, pritužbe, prigovore i zahtjeve kako pravnih tako i fizičkih lica blagovremeno je odgovoreno.
- III.** Komisija za utvrđivanje uslova u pogledu prostora, kadra i opreme za vršenje analize uzoraka voda u DZ Bar;
- IV.** II ciklus edukacije plana za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija - praktična edukacija
- V.** Učešće na treningu iz svere komunikacije i javni nastup u Budvi;
- VI.** Učešće na osmom, devetom i desetom sastanku partnera Erasmus+ projekta "Unapređenja studijskih programa u CG u oblasti prava, menadžmenta i ekonomije javnog zdravlja i medicinske informatike";
- VII.** Učešće na seminaru o imunizaciji u organizaciji Svjetske zdravstvene organizacije u Bosni i Hercegovini;
- VIII.** Učešće u izradi Protokola - Standardnih operativnih procedura za postupanje zdravstvenih radnika u slučajevima nasilja, zlostavljanja, zanemarivanja i bilo kog oblika eksploatacije djece i adolescenata u Budvi;
- IX.** Sastanak o antimikrobnoj terapiji, konzumiranju antimikrobne terapije u organizaciji Svjetske zdravstvene organizacije u Danskoj;
- X.** Učešće na sastanku u vezi Nacionalnog skrining programa - karcinom dojke u Sloveniji;

XI. Rad Komisija za koje su bili zaduženi predstavnici Direktorata:

1. Nacionalna interdisciplinarna komisija za kontrolu rezistencije na antibiotike-
NIKRA :
 - 4 sastanka
 - sedmica svjesnosti o antibioticima,
 - Dan antibiotika,
 - CAESAR sastanak.
2. Nacionalno stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju:
 - razmatranje predloga godišnjeg Programa obaveznih imunizacija;
 - raspravljanje o inicijativama stručnih asocijacija, udruženja građana i drugih tijela o mogućnosti eventualnog uvođenja novih vakcina u program obaveznih imunizacija;
 - razmatranje i druga pitanja od uticaja na sprovođenje programa obaveznih imunizacija u Crnoj Gori (uticaj antivakcinalnih grupa i lobija, ozbiljne nuspojave koje se povezuju sa imunizacijom i dr).
3. Nacionalna komisija za zarazne bolesti:
 - 2 sastanka sa stemom pojave morbila u Crnoj Gori I preporuke za preduzimanje mjera u cilju što povoljnijeg ishoda po svakog pacijenta na ovu vrstu zaraznih I prenosivih bolesti;

XII. Saradnja Direktorata sa međunarodnim organizacijama:

- **Kancelarija UNICEF-a za Crnu Goru (United Nations International Children's Emergency Fund –UNICEF):**
 1. Program jačanja kapaciteta patronažne službe (Edukacija i treninzi u toku)
- **Kancelarija Svjetske zdravstvene organizacije za Crnu Goru (World Health Organization- WHO):**
 1. Strategija zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori 2019–2023 (Strategija u finalnoj fazi izrade)
 2. Toksikološka laboratorija (Dogovorena finansijska podrška)
 3. Nedelja svjesnosti o antibioticima (Niz medijskih aktivnosti i sastanaka, 12. – 16. Novembra 2018.)
 4. Edukativni seminar povodom Dana svjesnosti o antibioticima „Stop antimikrobnoj rezistenciji“ (održan 15.novembra 2018.)
 5. Četvrti nacionalni sastanak mreže za praćenje antimikrobne rezistencije u Crnoj Gori – CAESAR sastanak (održan 29. novembra 2018)
- **Međunarodni odbor za kontrolu narkotika (INCB - International Narcotics Control Board, Beč):**

1. Obaveza dostavljanja kvartalnih izvještaja o uvozu/izvozu opojnih droga i psihotropnih supstanci.
2. Obaveza dostavljanja godišnjeg izvještaja o uvozu/izvozu opojnih droga, psihotropnih supstanci, supstanci (prekursora) koje se mogu upotrijebiti u nedozvoljenoj proizvodnji droga i psihotropnih supstanci, podatke o zaplijenjenim farmaceutskim proizvodima koji sadrže opojne droge, psihotropne supstance i prekursore, godišnje potrebe za opojnim drogama i psihotropnim supstancama.
3. Obaveza dostavljanja odgovora na upitnike u vezi opojnih droge, psihotropnih supstanci i prekursora.

XIII. Blagovremeno pripremljeni odgovori na novinarska pitanja za štampane medije, te organizovana gostovanja u cilju informisanja javnosti, i to na sledeće teme:

1. Predstavljen Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti;
2. Tokom perioda mogućnosti pojave epidemije malih boginja u Crnoj Gori početkom 2018, redovno informisana javnost o važnosti imunizacije, te mogućnostima uvođenja vakcinacije djece i prije 12 mjeseci, te redovno apelovano da se djeca vakcinišu;
3. Povodom Svjetskog dana zdravlja, apelovano na građane da se se akcenat stavi na zaštitu i poboljšanje zdravih stilova života;
4. Povodom Evropske sedmice imunizacije apelovano je na roditelje da djecu vakcinišu, te da smo za pet mjeseci uspjeli da podignemo obuhvat vakcinacije do 2016-og godišta za više od 28 procenata;
5. Početkom programa skrininga, organizovano je niz gostovanja i pisanih objava kojim se apelovalo na žene da je procedura izvođenja skrininga potpuno bezbolna, laka i potpuno besplatna koja ima za cilj da se otkrije početni stadijum bolesti, u vrijeme kada je ta bolest u potpunosti izlječiva, te je apelovano da žene ažuriraju svoje kontakte;
6. Predstavljen rezultat pilot programa „Roditeljstvo za cjeloživotno zdravlje za malu djecu“, koji je organizovala Kancelarija Unicefa u Crnoj Gori, uz podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, na kojem je istaknuto da je prevencija nasilja nad djecom u skladu sa master planom razvoja zdravstva Crne Gore, za period 2015-2020. i da je strateški prioritet Crne Gore;
7. Izradom Protokola za ustupanje zdravstvenih radnika u prevenciji i zaštiti od nasilja predstavnik Ministarstva zdravlja je u medijima izjavio da izradom ovog akta želimo da pomognemo zdravstvenim radnicima, u cilju bolje i efikasnije zaštite te populacije;

8. Ministarstvo zdravlja Crne Gore je u saradnji sa Svetskom zdravstvenom organizacijom uradila nacionalno istraživanje o dnevnom unos soli u Crnoj Gori, te predstavljeni rezultati kao i preventivne mjere prema preporukama, apelovano je da više soli znači i veći rizik od visokog krvnog pritiska, koji se često zove "tihan ubica".
9. Prezentovan Pravilnik o sprovođenju mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, tom prilikom je istaknuto da je zdravstvena njega značajan dio zdravstvene zaštite i zbog toga su ispravni postupci u prevenciji i pomoći pri liječenju bolničke infekcije veoma važni
10. Nakon pola godine sprovođenja programa ranog otkrivanja raka na grliću materice u svim domovima zdravlja javnosti je prezentovano da je pregledano 4.300 žena, a kod njih dvije otkrivenje karcinom, te da je prva faza programa ranog otkrivanja raka na grliću materice, koja je u glavnom gradu trajala od juna 2016. do februara 2018, završena uspješno;
11. U okviru kompanije pokaži da ti je stalo koja je posvećena borbi protiv karcinoma dojke kompanija Avon je Kliničkom centru Crne Gore donirala ultrazvučni aparat. Tom prilikom je predstavnik Ministarstva zdravlja istakao da karcinom dojke predstavlja jedan od velikih zdravstvenih problema, te da od kada je usvojen nacionalni program za rano otkrivanje karcinoma dojke, aktivno rade kako bi se podigla svijest o ovom problem;
12. Povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja istaknuto je da problem mentalnog zdravlja pogađa društvo u cjelini, navodeći da je njegovo unapređenje veliki izazov za državu, te da Ministarstvo preduzima sve kako bi zaštita oboljelih osoba bila adekvatna, a njihova prava poštovana. Tom prilikom je najavljeno da će se sa Barskom nadbiskupijom do pokrenuti servis kućnih posjeta za osobe koje imaju problema sa mentalnim zdravljem, najprije u Baru, nakon čega će uslijediti i u Podgorici i Kotoru.
13. Pripremljen tekst na temu *Skrining program raka grlića materice* koji je objavljen u drugom broju biltena PHELIM, u okviru Erasmus+ projekta "Unapređenja studijskih programa u CG u oblasti prava, menadžmenta i ekonomije javnog zdravlja i medicinske informatike"
14. Na sastanku o Protokolu za vodu i zdravlje kojem bi trebalo da pristupi i naša država a u skladu sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030 naznačeno je da je Crna Gora definisala da su zdravlje, održivi izvori i bezbjedna životna sredina njeno opredjeljenje;
15. Procjena primarne zdravstvene zaštite u zbrinjavanju hroničnih nezaraznih bolesti bila je prilika da predstavnik Ministarstva zdravlja govori o značaju reforme primarne zdravstvene zaštite;

16. Predstavnik Ministarstva zdravlja prezentovao je značaj saradnje sa NVO na sastanku na kojem je Ministarstvo zaključilo ugovore sa šest nevladinih organizacija o finansijskoj podršci u vrijednosti od 37.000 eura za realizaciju projekata u okviru programa prevencije zloupotrebe droga među ključnim populacijama. Tom prilikom je istaknuto da su i u Crnoj Gori, kao i u zemljama Evrope i svijeta, zloupotreba i nezakonit promet drogama i psihotropnim supstancama ozbiljan problem koji predstavlja prijetnju po zdravlje, sigurnost, socijalnu dobrobit i prosperitet opšte populacije, posebno mladih ljudi.

4.4. DIREKTORAT ZA KONTROLU KVALITETA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I UNAPREĐENJE LJUDSKIH RESURSA U ZDRAVSTVU

- 1. U Direktoratu za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unaprjeđenje ljudskih resursa u zdravstvu** obavljaju se poslovi koji se odnose na: uvođenje i procjenu novih zdravstvenih tehnologija; jačanje kapaciteta za upravljanjem kvalitetom; strateško planiranje, sprovođenje, praćenje i kontrola kvaliteta i bezbjednosti zdravstvene zaštite; uspostavljanje sistema prijavljivanja neželjenog događaja; obavješćavanje javnosti o aktivnostima na području kvaliteta; izradu nacionalnih smjernica dobre kliničke prakse, kliničkih puteva, puteva obrade pacijenata u bolnicama; učestvovanje u izradi kriterijuma za stavljanje pacijenta na listu čekanja i dostupnosti lista čekanja javnosti (sajt ministarstva zdravlja i zdravstvenih ustanova); učestvovanje u eksternoj provjeri kvaliteta stručnog rada zdravstvenih ustanova; saradnja sa NVO koje se bave zdravljem u dijelu kvaliteta, obima i dostupnosti pružanja zdravstvenih usluga; sprovođenje postupaka akreditacije zdravstvenih ustanova; razvoj i unaprjeđenje zdravstvenog sistema kroz komponente zdravstvene infrastrukture - resursa, menadžmenta i organizacije; donošenje planova specijalizacija, programa stručnog usavršavanja; stručno usavršavanje zdravstvenih radnika i saradnika, kao i sprovođenje programa obuke i polaganje stručnih ispita; učestvovanje u pripremi programa i trajanja specijalističkog staža, užeg specijalističkog staža i uslova za dodjelu primarijata; 6 učestvovanje u izradi normativnih, strateških i razvojnih dokumenata iz djelokruga nadležnosti Direktorata.

Direktorat za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unaprjeđenje ljudskih resursa u zdravstvu ima dvije direkcije:

- Direkciju za kontrolu i unaprjeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite, uvođenje novih medicinskih tehnologija i akreditacije u zdravstvu
- Direkciju za upravljanje i unaprjeđenje ljudskih resursa u zdravstvu

- 1. U Direkciji za kontrolu i unaprjeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite, uvođenje novih medicinskih tehnologija i akreditacije u zdravstvu** obavljaju se poslovi koji se odnose na: jačanje kapaciteta za upravljanjem kvalitetom; strateško planiranje, sprovođenje, praćenje i kontrola kvaliteta i bezbjednosti zdravstvene zaštite; uspostavljanje sistema prijavljivanja neželjenog događaja; ispitivanje i verifikaciju zadovoljstva pacijenata obimom, kvalitetom i dostupnošću pružanja zdravstvenih usluga; anketiranje pružaoca zdravstvenih usluga o zadovoljstvu učešćem u obezbjeđivanju i unaprjeđenju kvaliteta; izradu nacionalnih smjernica dobre kliničke

prakse, kliničkih puteva, puteva obrade pacijenata u bolnicama; izradu kriterijuma za stavljanje pacijenta na listu čekanja i dostupnosti lista čekanja javnosti (sajt ministarstva zdravlja i zdravstvenih ustanova); eksterna provjera kvaliteta stručnog rada zdravstvenih ustanova; sistemsko mjerenje poboljšanja kvaliteta i bezbjednosti (praćenje, unaprjeđenje i promovisanje pokazatelja kvaliteta i rezultata rada u zdravstvenim ustanovama); saradnja sa NVO koje se bave zdravljem u dijelu kvaliteta, obima i dostupnosti pružanja zdravstvenih usluga; postupanje po pritužbama i inicijativama građana koje se odnose na kvalitet, obim i dostupnost pružanja zdravstvenih usluga; sprovođenje postupaka davanja, obnove i ukidanja akreditacije zdravstvenih ustanova; utvrđivanje akreditacionih standarda; utvrđivanje referentne liste stručnjaka za akreditaciju; izdavanje certifikata i vođenje registra izdatih certifikata o akreditaciji; praćenje postojeće i stvaranje uslova za primjenu novih zdravstvenih tehnologija utvrđivanjem kriterijuma, standarda i smjernica za procjenu zdravstvenih tehnologija; procjenu osobina i uticaja (tehničke osobine, bezbjednost, efikasnost, efektivnost, korist) novih medicinskih tehnologija u zdravstvenim ustanovama, kao i socijalne, legalne, etičke uticaje njihove primjene; uvođenje novih zdravstvenih tehnologija potrebnih za pružanje zdravstvene zaštite zasnovane na dokazima o kvalitetu, bezbjednosti i efikasnosti metoda i postupka zdravstvene zaštite; izrada smjernica za procjenu zdravstvenih tehnologija utemeljenih na prioritetima i jasnim kriterijumima izbora medicinske tehnologije u saradnji sa nacionalnim i međunarodnim akademskim i naučnim institucijama, kao i nadležnim organima u okviru evropske mreže i institucija za procjenu zdravstvenih tehnologija. 4.2 U Direkciji za upravljanje i unaprjeđenje ljudskih resursa u zdravstvu obavljaju se poslovi koji se odnose na: planiranje ljudskih resursa u zdravstvu u skladu sa potrebama zdravstvenog sistema; stručno usavršavanje zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika radi održavanja i unaprjeđivanja kvaliteta obavljanja poslova zdravstvene zaštite; donošenje godišnjeg plana specijalizacija i užih specijalizacija; pripremanje plana i praćenje realizacije kontinuiranog unprjeđenja znanja i vještina zdravstvenih radnika; programe obuka i polaganje stručnih ispita; izradu programa i trajanja specijalističkog staža, užeg specijalističkog staža i izradu uslova za dodjelu primarijata; davanje saglasnosti zdravstvenim ustanovama; davanje saglasnosti na raspisivanje javnog konkursa i upisa specijalizacija i užih specijalizacija; postupak imenovanja direktora zdravstvenih ustanova; planiranje razvoja naučno-istraživačke djelatnosti u zdravstvu.

1. U Direkciji za kontrolu i unaprjeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite, uvođenje novih medicinskih tehnologija i akreditacije u zdravstvu je tokom 2018.godine realizovano elektronsko zakazivanje specijalističkih pregleda, što predstavlja jedan od servisa u okviru ispunjavanja obaveza predviđenih Master planom za razvoj zdravstva za period od 2015-2020 godine. Njegov primarni cilj je da pacijent u mjestu obavljanja djelatnosti svog izabranog doktora ostvaruje zakazivanje specijalističkog pregleda bez odlaska u ustanovu sekundarnog ili tercijernog nivoa, čime se zdravstveni sistem čini dostupnijim uz značajne uštede putnih troškova. Nakon primarne implementacije, sistem elektronskog zakazivanja je doživio dodatna softverska unaprijeđenja čime je sami postupak zakazivanja pojednostavljen. Takođe, u saradnji sa tri operatera mobilne telefonije stvorena je mogućnost pravovremenog otkazivanja pregleda pacijenata koji ne dolaze na zakazan specijalistički pregled u visokom procentu. U pripremi je uvođenje elektronskog zakazivanja pregleda na primarnom nivou

zdravstvene zaštite u oblasti RTG dijagnostike, pregleda interniste, pneumoftiziologa, oftalmologa.

Ishod:

- Pacijent dobija termin specijalističkog pregleda kod izabranog ljekara.
- Standardizacijom dužine trajanja pregleda svih vrsta moguće je praćenje učinkovitosti u radu i stepen opterećenja svakog ljekara u sistemu ponaosob.
- Sistem elektronskog zakazivanja je odličan alat za otkrivanje organizacionih propusta i indikator nedostataka kadra u pojedinim oblastima.

Komisije za eksternu kontrolu kvaliteta su u prethodnom periodu vršile stručni nadzor nad radom medicinskog osoblja na osnovu prigovora pojedinaca ili na inicijativu samog Ministarstva zdravlja u svim situacijama kada je postojala sumnja na nesavjesno liječenje i nepoštovanje protokola, kao i neetično postupanje. Donijete su obavezujuće mjere i preporuke za ustanove, zdravstveno-sanitarnu inspekciju i Ljekarsku komoru.

Sprovedene su tri eksterne kontrole kvaliteta u Opštim bolnicama i Kliničkom centru Crne Gore.

Razmatranje prigovora građana na rad zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama: U periodu od 01.01.-31.12.2018. godine zaštitnicima prava pacijenata u zdravstvenim ustanovama i Ministarstvu zdravlja podnijeto je ukupno 2641 prigovora pacijenata, od čega je 2460 pritužbi u zdravstvenim ustanovama, a 181 Ministarstvu zdravlja.

Najviše prigovora se odnosilo na Klinički centar Crne Gore, Opštu bolnicu Bar i Dom zdravlja Podgorica. Svaki prigovor je razmotren u skladu sa Zakonom o pravima pacijenata. Prigovora na rad nije bilo za Domove zdravlja Mojkovac, Andrijevića, Cetinje, Specijalnu bolnicu za plućne bolesti Brezovik i Zavod za transfuziju krvi.

Ishod: Prava pacijenata u potpunosti ispoštovana sa porukom da je interes pacijenta u centru djelovanja zdravstvenog sistema.

U Direkciji za upravljanje i unapređenje ljudskih resursa u zdravstvu je odobreno 56 specijalizacija za 2018.godinu.

Ishod: Ravnomjerna i planska dodjela specijalizacija u funkciji potreba pacijenata

Donešeno je 45 rješenja o polaganju specijalističkog ispita, što ukazuje da je 45 doktora medicine završilo specijalističko usavršavanje u različitim oblastima medicine, te će isti biti uključeni u zdravstveni sistem tokom 2018 i početkom 2019.godine.

Dato je 80 saglasnosti na upis specijalističkih studija na odgovarajuće medicinske fakultete i isto ukazuje da je tokom 2018.godine 80 dr.medicine počelo sa specijalističkim usavršavanjem. U okviru osposobljavanja lica sa visokim stručnim obrazovanjem – zdravstvenih radnika učestvovalo se u sprovođenju navedenog programa te je za isti bilo dostupno 295 mjesta u svim javnim zdravstvenim ustanovama a na isti se prijavilo 155 visokoškolaca -zdravstvenih radnika.

Izdato je 238 Uvjerenja o položenom stručnom ispitu zdravstvenim radnicima sa visokim nivoom obrazovanja.

Donešeno je 41 rješenje o prekidu specijalističkog staža.

Kontinuirana medicinska edukacija (KME) - je neophodan preduslov implementacije savremenih načela medicinske prakse i ima za cilj da podigne nivo stručnog znanja i

unaprijedi kvalitet zdravstvenog zbrinjavanja u svim oblicima zdravstvene zaštite i svakodnevnoj praksi. Kroz sistem Kontinuirane medicinske edukacije obezbijeđeno je, da se najnovija znanja i najsavremenije tehnike liječenja prenesu kroz dopunski i stalni oblik internog (usavršavanja unutar matične ustanove) ili eksternog (usavršavanja u drugim ustanovama ili na stručnim skupovima itd.) Kontinuirana medicinska edukacija je u prethodnoj godini svojim aktivnostima obuhvatila više stotina medicinskih profesionalaca (ljekara, medicinskih sestara). Kroz program Kontinuirane medicinske edukacije tokom 2017/18:

- Edukovano 3.730 zdravstvenih radnika
- Sprovedene 1.452 obuke i radionice.

4.5. DIREKTORAT ZA EKONOMIKU I PROJEKTE U ZDRAVSTVU

U **Direktoratu za ekonomiku i projekte u zdravstvu** obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje stanja i strateško planiranje finansiranja sistema zdravstvenog osiguranja; finansijsko praćenje realizacije ugovora između Fonda za zdravstveno osiguranje i davalaca zdravstvenih usluga; finansijsko praćenje potrošnje lijekova i medicinskih sredstava koja se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja; upravljanje medicinskim otpadom; planiranje investicija u zdravstvu; praćenje javnih nabavki u zdravstvu; pripremu i praćenje sprovođenja programa integracije javnog i privatnog sektora; pripremu i praćenje realizacije mjera ekonomske politike u sistemu zdravstva; praćenje donacija u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač država; pripremu predloga prioriternih kapitalnih projekata koji će se kandidovati za finansiranje iz godišnjeg kapitalnog budžeta; praćenje raspolaganja državnom imovinom od strane zdravstvenih ustanova u skladu sa zakonom o državnoj imovini; obezbjeđivanje uslova za pristup i realizaciju projekata iz djelokruga Ministarstva koji se finansiraju iz sredstava predpristupnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika međunarodne pomoći; koordinaciju procesa programiranja, monitoringa i evaluacije programa tehničke i finansijske podrške EU (IPA); koordinaciju bilateralnih programa pomoći država članica EU i drugih država međunarodnih organizacija u vezi sa procesom pristupanja Crne Gore EU.

Direktorat za ekonomiku i projekte u zdravstvu čine dvije direkcije:

- Direkcija za ekonomiku
- Direkcija za projekte u zdravstvu

U **Direkciji za ekonomiku u zdravstvu** obavljaju se poslovi koji se odnose na: davanje saglasnosti na finansijsku procjenu godišnjeg programa zdravstvene zaštite; davanje saglasnosti na cijene zdravstvenih usluga koje su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem; davanje saglasnosti na cijene zdravstvenih usluga koje se pružaju trećim licima, cijene zdravstvenih usluga koje se pružaju iznad obima standarda zdravstvene zaštite, kao i cijene zdravstvenih usluga koje se pružaju pod posebnim uslovima; finansijsko praćenje izvršenja ugovora između Fonda i davalaca zdravstvenih usluga; finansijsko praćenje potrošnje lijekova i medicinskih sredstava koja se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja; praćenje izdataka za zarade zaposlenih u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač država; pripremu i praćenje sprovođenja plana upravljanja medicinskim otpadom; praćenje finansijskog dijela ugovaranja između zdravstvenih ustanova i Fonda za zdravstveno osiguranje; pripremu i praćenje realizacije mjera ekonomske politike u sistemu zdravstva i mjera poreske politike za podsticanje zdravih životnih navika; davanje saglasnosti na predlog odluke o rasporedu sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje; davanje

saglasnosti na plan godišnjih potreba za lijekovima, medicinskim sredstvima i opremom; pripremu metodologije snabdijevanja zdravstvenih ustanova lijekovima, medicinskim sredstvima i opremom; davanje saglasnosti i praćenje realizacije godišnjeg plana javnih nabavki za zdravstvene ustanove čiji je osnivač država; praćenje i vođenje evidencija donacija u zdravstvenim ustanovama koje osniva država; koordinaciju TAIEX podrške; izradu procjene fiskalnog uticaja za sva zakonska, strateška i razvojna dokumenta iz nadležnosti ministarstva u okviru analize uticaja propisa (RIA); učestvovanje u izradi normativnih, strateških i razvojnih dokumenata iz svoje nadležnosti.

U Direkciji za projekte u zdravstvu obavljaju se poslovi koji se odnose na: projekte izgradnje i investicija u zdravstvu; projekte energetske efikasnosti; davanje saglasnosti na investicione planove i programe iz djelatnosti zdravstvene ustanove koju osniva država; pripremu i praćenje sprovođenja programa integracije javnog i privatnog sektora; pripremu predloga prioritetnih kapitalnih projekata koji će se kandidovati za finansiranje iz godišnjeg kapitalnog budžeta; praćenje raspolaganja državnom imovinom od strane zdravstvenih ustanova čiji je osnivač država u skladu sa zakonom o državnoj imovini; davanje saglasnosti na izdavanje u zakup prostora, medicinsko-tehničke opreme i drugih sredstava neophodnih za obavljanje zdravstvene djelatnosti, odnosno druge opreme i sredstava koja su u funkciji pružanja zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama; programiranje i implementaciju projekata finansiranih iz IPA fondova; pružanje stručne i tehničke podrške predstavnicima ministarstva u strukturama EU fondova i drugih tijela formiranih za realizaciju fondova dostupnih na korišćenje, izradu planova, programa i izvještaja o radu; učešće u planiranju, realizaciji i praćenju projekata finansiranih iz fondova EU pomoći; učešće u realizaciji i razvoju IPA projekata kroz plan aktivnosti i praćenje realizacije; praćenje i evidencija sprovođenja programa pomoći i podrške, kao i drugi poslove iz djelokruga Direkcije obavlja koji proizilaze iz obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, nacionalnim zakonodavstvom i važećim procedurama za upravljanje pretprijetnom podrškom; obezbjeđivanje uslova za pristup i realizaciju projekata koji se finansiraju iz sredstava predprijetnih fondova EU, sredstava donacija i međunarodne pomoći; pružanje doprinosa aktivnostima promocije i vidljivosti IPA programa; pripremanje i praćenje strateških dokumenata i sektorskih operativnih programa;

U Direkciji za ekonomiku u zdravstvu i IT sistem:

Shodno Programu rada Vlade za 2018 godinu, Ministarstvo zdravlja tj Direktorat za ekonomiku i projekte u zdravstvu je bio u obavezi da pripremi:

- *Strategiju razvoja Integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja za period 2018–2022 godina i*
- *Strategiju nabavke medicinske opreme za potrebe zdravstvenog sistema Crne Gore za period 2019-2023. godina.*

Strategija razvoja Integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja sa Akcionim planom za period 2018-2021 donijeta je na sjednici Vlade Crne Gore od 28. juna 2018. godine.

Strategija razvoja integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja predstavlja sveobuhvatni, sistemski odgovor Vlade Crne Gore na pitanje daljeg razvoja i unapređenja integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja u Crnoj Gori.

Primjenom Strategije obezbijediće se bolje vođenje evidencija, poboljšati kvalitet podataka i omogućiti pravovremena, bezbjedna i efikasna razmjena informacija, te omogućiti efikasnije upravljanje sistemom zdravstvene zaštite, bolja kontrola kvaliteta usluga kao i bolja kontrola troškova.

Predlog *Strategije nabavke medicinske opreme za potrebe zdravstvenog sistema Crne Gore za period 2019-2023* nije pripremljen zbog nepostojanja pozitivnih primjera iz prakse u okruženju i nemogućnosti pronalaženja eksperata iz ove oblasti, koji bi na kvalitetan način pripremili dokument. S tim u vezi, Ministarstvo zdravlja je prolongiralo izradu navedenog akta.

Donacije: Shodno obavezama koje proizilaze iz Operativnog dokumenta za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog značaja - Aneks Akcionog plana za Poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, utvrđeni su planovi potreba zdravstvenih ustanova za donacijama u 2018.godini, koji su objavljeni na web stranicama zdravstvenih ustanova, dok je objedinjeni plan potreba za donacijama dostupan na web stranici Ministarstva zdravlja.

U sistemu zdravstva Crne Gore u 2018.godini realizovane su donacije (oprema, građevinski radovi, lijekovi, potrošni materijal, nemedicinski materijal, novac i ostalo) **ukupne vrijednosti 1.405.114,01 eura**.

Najveći iznos od ukupnog iznosa donacija kod zdravstvenih ustanova se odnosi na donacije u medicinskoj opremi i isti iznosi 629.323,14 eura ili 45 %, a potom slijede: novac sa 300.341,19 eura ili 21%, građevinski radovi sa 247.731,00 eura ili 18%, ostalo sa 126.309,10 eura ili 9%, potrošni materijal sa 59.023,50 eura ili 4%, nemedicinski materijal sa 26.550,86 eura ili 2% i lijekovi sa 15.835,22 eura ili 1%. Pregled donacija u zdravstvenim ustanovama za 2018.godinu objavljen je na sajtu Ministarstva zdravlja.

Kada posmatramo učešće donacija iz ugla zdravstvenih ustanova, najveći primalac donacija u 2018.godini u crnogorskom zdravstvenom sistemu je Klinički centar Crne Gore sa 513.857,13 eura ili 37% (od čega se najveći dio donacija odnosio na medicinsku opremu vrijednosti 262.582,09 eura i novac 91.860,54 eura). Potom slijede: Opšta bolnica Kotor sa 198.164,75 eura ili 14%, Opšta bolnica Bar sa 134.821,53 eura ili 10%, Dom zdravlja Nikšić sa 105.367,92 eura ili 7%, Specijalna bolnica Risan sa 58.460,20 ili 4% i td.

Najveći donator crnogorskog sistema zdravstva u 2018. godini bio je "Marin med Montenegro" sa adaptacijom hitne službe sa razvodom medicinskih gasova u Opštoj bolnici Kotor, vrijednih 106.116,69 eura.

Medicinski otpad: U skladu sa Državnim planom upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period 2015–2020.godine, Zakonom o upravljanju otpadom, Planom upravljanja medicinskim otpadom i predviđenim aktivnostima iz Akcionog plana upravljanja medicinskim otpadom za 2018. godinu, formiran je Tim za praćenje realizacije plana upravljanja medicinskim otpadom za 2018. godinu. Tim je u toku protekle godine pripremio *Nacrt uputstva za razvrstavanje otpada na mjestu nastanka otpada* i *Pravilnik o uslovima, načinu i postupku obrade medicinskog otpada*.

Kontrolne aktivnosti Ministarstva zdravlja i pravovremene reakcije od strane koncesionara, su dale rezultate na polju sređivanja prostorija za sakupljanje i privremeno odlaganje medicinskog otpada kao i pravilnom razvrstavanju i pakovanju u adekvatnu ambalažu infektivnog i oštrog medicinskog otpada.

Količine otpada u 2018.godini godine su bile u kontinuiranom blagom padu, što je rezultat manjeg dijela staklene ambalaže kao i pravilnog odvajanja nemedicinskog otpada.

U 2018.godini koncesionar je prikupio i obradio **373.391,08 kg** medicinskog otpada i shodno tome Fondu za zdravstveno osiguranje fakturisao iznos od **835.836,03 eura** sa PDV-om.

Ukoliko uporedimo izvještaj o ukupnoj količini medicinskog otpada koji preuzima i obrađuje koncesionar za 2018.godinu sa izvještajima iz prethodne dvije godine zaključuje se da je došlo do značajnog pada količina medicinskog otpada.

Tako se u 2018.godini u odnosu na 2017.godinu količina medicinskog otpada smanjila za 24.341,33 kg, a 2018. godinu u odnosu na 2016. godinu u iznosu od 47.210,86 kg ili 12%. U finansijskom iznosu to je za 39.771,88 eura manje u odnosu na 2017, tj. 90.119,14 eura manje u odnosu na 2016. godinu.

Na količine pada utiču mnogi faktori, od načina pravilnog razvrstavanja na mjestu nastanka otpada, preko epidemiološke situacije, demografskog kretanja rasta broja i nivoa medicinskih usluga i sl.

Koncesionar je izvršio uplatu Iznosa koncesije od 3% u vrijednosti od 20.723,20 eura koncesione naknade.

Evidencija količina obrađenog medicinskog otpada u privatnim zdravstvenim ustanovama vodi se u Ministarstvu zdravlja na osnovu podataka koje dostavlja koncesionar, a koja za 2018. godinu iznosi 18.254 kg odnosno prosječno 1.5 t mjesečno .

Uspostavljena je i količina patoanatomskog otpada koja za 2018. godinu iznosi **9.285,00**, količina citostatičkog otpada i lijekova iznosi **1.742,60 kg**, a količina farmaceutskog otpada za 2018. godinu iznosi **754,80 kg**.

Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje Crne Gore u saradnji sa TAIEX-om, organizovali su dvodnevnu ekspertsku misiju o bezbjednom upravljanju medicinskim otpadom na kojoj su prezentovana iskustva o bezbjednom upravljanju medicinskim otpadom u Evropskoj uniji i Republici Hrvatskoj. Poseban akcenat je stavljen na obavezu usklađivanja nacionalne zakonske regulative sa direktivama EU koje se tiču upravljanja otpadom. Tokom TAIEX misije razmijenjene su informacije o obavezi i rukovanju medicinskim otpadom na mjestu proizvodnje otpada u zdravstvenim ustanovama, procjeni rizika kod upravljanja medicinskim otpadom, upravljanju patoanatomskim, hemijskim, farmaceutskim, citotoksičnim, radioaktivnim, infektivnim otpadom, oštrim predmetima i otpadu kod liječenja životinja. Takođe, prisutni su se upoznali sa načinom inspekcijskog nadzora i mogućnostima unapređenja sistema upravljanja medicinskim otpadom.

Ekspertskoj misiji su pored predstavnika Ministarstva zdravlja i Instituta za javno zdravlje prisustvovali i predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, Fonda za zdravstveno osiguranje, Kliničkog centra i Doma zdravlja Podgorica.

Takođe, pripremljen je *Godišnji izvještaj o sprovođenju plana upravljanja medicinskim otpadom za 2017. godinu*, koji se po Zakonu o upravljanju otpadom dostavlja Ministarstvu održivog razvoja i turizma do 31. aprila tekuće godine za predhodnu godinu.

Nabavka medicinske opreme: Za nabavku medicinske opreme kao strateški važnog projekta Vlade Crne Gore, u 2018.godini je ukupna ugovorena vrijednost iznosila **8.242.291,50 eura**.

Ukupna ugovorena vrijednost opreme u 2018.godini nabavljene za potrebe:

- **Kliničkog centra Crne Gore** iznosi **4.763.887,36 eura**, od koje se izdvaja nabavka višeenergetskog linearnog akceleratora vrijednosti 2.610.817,00 eura i uređaja za magnetnu rezonancu 3T vrijednosti 1.431.430,00 eura.
Ukupna vrijednost nabavljenih uređaja za potrebne Kliničkog centra Crne Gore u periodu 2017-2018.godine iznosi 6.975.930,40 €.
- **Javnih zdravstvenih ustanova** iznosi **3.263.738,91 eura**, od koji se izdvaja nabavka: 4 CT uređaja za opšte bolnice u Beranama, Bijelom Polju i Nikšiću i specijalnu bolnicu u Risnu ukupne vrijednosti 1.322.530,00 eura; opreme za oftalmologiju vrijednosti 483.150,58 eura; opreme iz oblasti hirurgije vrijednosti 442.061,05 eura; opreme iz oblasti kardiohirurgije vrijednosti 161.319,84 eura i td.

- **Instituta za javno zdravlje iznosi 327.916,97 eura**, od koje se izdvaja nabavka Aparata (sistema) za sekvencioniranje gena mikroorganizama (Next Generation Sequencing System) ugovorene vrijednosti 174.212,17 eura.

Ukupna vrijednost ugovorenih aparata na nivou zdravstvenog sistema 2017/2018 (uključujući i Klinički centar Crne Gore) na dan 31.12.2018. godine **10.675.585,96 eura**.

Rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu: U skladu sa *Sporazumom o obezbeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2018-2020.godine*, Ministarstvo zdravlja je u prvom kvartalu 2018.godini uplatio iznos od 400.000,00 eura na žiro-račun Stambene zadruge zdravstvenih radnika Crne Gore „Zdravstvo“, za dodjelu stambenih kredita, individualnu i kolektivnu gradnju.

U 2018.godini završena je izgradnja dva stambena objekta, jedan u Podgorici i jedan u Nikšiću. Predmetni stambeni objekti broje ukupno 167 stambenih jedinica, od kojih je 97 jedinica dodijeljeno zdravstvenim radnicima u Podgorici, a 62 porodice zdravstvenih radnika je riješilo stambeno pitanje u Nikšiću. Cijena kvadrata stambene jedinice u Podgorici iznosi 674 eura, a u Nikšiću 545 eura/m² za stambenu jedinicu i 200 eura/m² za podrumski prostor (uz značajno učešće stambene zadruge, kako bi cijena ostala na tom nivou).

Takođe, Upravni odbor Stambene zadruge zdravstvenih radnika Crne Gore „Zdravstvo“ donio je odluku o dodijeli 345.000,00 eura za raspodjelu kredita za adaptaciju i rekonstrukciju, čija se realizacija očekuje u 2019.godini.

U **Direkciji za projekte u zdravstvu** u 2018.godini realizovane su sledeće ključne aktivnosti: Shodno Zakonu o državnoj imovini, Vlada Crne Gore je, na predlog Ministarstva zdravlja, u 2018.godini dala saglasnost na:

- 4 predloga o davanju u zakup prostorija i opreme zdravstvenih ustanova:
 1. JZU Dom zdravlja Rožaje, za davanje u zakup stomatološko - zubotehničkih ordinacija sa pratećom opremom
 2. ZU Dom zdravlja Pljevlja, za davanje u zakup stomatološko – zubotehničkih ordinacija sa pratećom opremom
 3. ZU Dom zdravlja Ulcinj, za davanje u zakup stomatoloških ordinacija sa pratećom opremom
 4. JZU Dom zdravlja Nikšić, za davanje u zakup stomatološke ordinacije
- 3 predloga za pokretanje postupka prodaje pokretne imovine zdravstvenih ustanova
 1. Kliničkom centru Crne Gore za pokretanje postupka prodaje magnetne rezonance Intera 1T MR "PHILIPS"
 2. Kliničkom centru Crne Gore za pokretanje postupka prodaje oftalmološke opreme
 3. JZU Dom zdravlja Cetinje za prodaju agregata Green Power PG 60

Projekat „Jačanje sistema zdravstva u Crnoj Gori“: Tokom 2018 godine, nastavljena je saradnja sa UNDP-om na realizaciji projekta *“Jačanje sistema zdravstva u Crnoj Gori (faza I)“*.

Shodno planu realizacije projektnih aktivnosti, tokom 2018 sagledano je postojeće stanje i urađena sveobuhvatna analiza na osnovu koje je definisana Nacionalna e-zdravstvena arhitektura IZIS-a.

Nastavak projekta je druga faza za koju je kancelarija UNDP-a pripremila Projektni dokument „Jačanje sistema zdravstva u Crnoj Gori“ – Faza 2 i tekst Sporazuma o zajedničkom

finansiranju između programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) i Vlade Crne Gore, koji su razmatrani i usvojeni na sjednici Vlade Crne Gore od 04. 10.2018.godine. Sporazum je potpisan od strane Ministarstva zdravlja i UNDP-a dana 17.10.2018 .godine.

Druga faza podrazumijeva implementaciju aktivnosti iz Akcionog plana Strategije razvoja Integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja, uključujući realizaciju softvera za elektronski zdravstveni kartona, kao i informatizaciju KCCG-a.

Projekat telemedicine: Na osnovu saglasnosti Vlade Crne Gore sa sjednice od 02.03.2018. godine, Ministarstvo zdravlja, Klinički centar Crne Gore i kompanija M:Tel potpisali su *Ugovor o donaciji za realizaciju projekta telemedicine*, vrijednosti 900.000,00 €, koji ima za cilj pozicioniranje crnogorskog zdravstvenog sistema na potpuno novim temeljima kroz poboljšanje zdravstvenih usluga za građane Crne Gore.

Donaciju kroz pilot projekat sprovode Ministarstvo zdravlja, Klinički centar Crne Gore i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti – CANU, uz podršku Fonda za zdravstveno osiguranje.

U toku je realizacija prve faze projekta koji obuhvata spajanje KCCG sa opštim bolnicama u Beranama, Baru i Pljevljima. Naime, u sva četiri centra biće obezbijeđeni posebni prostori i savremeni uslovi za rad i mogućnost da ljekari dijagnostičke nalaze koji su urađeni u regionalnim centrima (ultrazvuk, skener) odmah pošalju u jedinstvenu bazu uz poštovanje svih zdravstvenih normi u razmjeni ličnih podataka pacijenata.

S tim u vezi, završena je izgradnja centralnog telemedicinskog sistema u KCCG-u na koji su već povezane OB Pljevlja, OB Berane i OB Bar i stvoreni su osnovni infrastrukturni uslovi za razvoj telemedicinskih servisa. Za PACS sistem (Picture Archiving and Communication System) tj. centralni sistem za arhiviranje medicinskih nalaza-slika po DICOM standardu i RIS (Radiological Information System) je već izgrađena odgovarajuća infrastruktura unutar KCCG-a, kao i infrastruktura u OB Pljevlja, OB Berane i OB Bar.

Prvo uspostavljanje tele-link konekcije uspješno je realizovano 22.maja 2018.godine između Kabineta za telemedicinu u OB Pljevlja i KCCG, a od 15.juna konferencija na daljinu (TelePresence konferencija), kao i prezentacija prethodno skeniranih dokumenata između KCCG i pomenute tri bolnice je potpuno u funkciji.

Projekat energetska efikasnost zdravstvenih objekata: U 2018. godini završena je implementacija projekta „*Energetska efikasnost u Crnoj Gori – dodatna faza*“ (MEEP AF), a koji je imao za cilj poboljšanje energetske karakteristika u zdravstvenim objektima.

MEEP AF je realizovan u periodu od marta 2014. do 30. marta 2018. godine, do kada je i Ugovorom o zajmu bio definisan rok za realizaciju projekta. U realizaciji MEEP AF-a učestvovali su Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo ekonomije. Ministarstvo zdravlja bilo je odgovorno za implementaciju mjera energetske efikasnosti u zdravstvenim ustanovama, dok je Direktorat za energetska efikasnost Ministarstva ekonomije bio odgovoran za koordinaciju projekta i obezbjeđivanje podrške Ministarstvu zdravlja. Tokom implementacije MEEP AF-a, unaprijeđene su energetske karakteristike 10 zdravstvenih ustanova (Klinički centar Crne Gore, dvije opšte bolnice, pet domova zdravlja i dvije zdravstvene stanice).

U 2018. godini, u okviru MEEP AF-a, završeno je izvođenje građevinsko-zanatskih radova u domovima zdravlja Andrijevića, Kolašin i Nikšić i zdravstvenim stanicama Petnica i Murino, čime su se uslovi boravka i rada u objektima značajno unaprijedili.

Kako bi se nastavile aktivnosti na primjeni mjera energetske efikasnosti u ostalim zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori, a polazeći od višestrukih pozitivnih rezultata implementacije projekta, u julu 2018. potpisan je novi *Ugovor o zajmu sa IBRD-om za implementaciju druge faze projekta „Energetska efikasnost u Crnoj Gori“ (MEEP 2)*“.

Vrijednost projekta je 6 miliona eur-a. Predmet druge faze projekta je primjena mjera energetske efikasnosti u zdravstvenim objektima i kreiranje održivog sistema finansiranja projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru. Održivi sistem finansiranja omogućice da se radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti u drugim objektima finansiraju iz ušteda koje su ostvaruju u adaptiranim objektima. Projekat će trajati do 31.12.2023. godine.

Od jula do decembra 2018. godine, u okviru MEEP 2, sprovedene su sledeće aktivnosti:

- potpisan je ugovor za izvođenje radova na unaprijeđenju energetske karakteristika u domovima zdravlja Berane, Plav i Rožaje.
- raspisan je poziv za dostavljanje ponuda za izvođenje radova na primjeni mjera energetske efikasnosti u objektima Opšta bolnica Bar i Dom zdravlja Ulcinj. Rok za dostavljanje ponuda 14. mart 2019. godine.
- u toku su evaluacije ponuda za odabir konsultanata za:
 - obavljanje poslova izrade detaljnih energetske pregleda, projektne dokumentacije, izvođenje tehničkog monitoringa i evaluacije i vršenje usluge nadzora nad izvođenjem radova i
 - sprovođenje socijalnog monitoringa i evaluacije.
 - Potpisivanje ugovora sa konsultantima očekuje se tokom februara 2019. godine.

Takođe, shodno Zakonu o efikasnom korišćenju energije, propisana je obaveza organima državne uprave da pripreme godišnje planove poboljšanja energetske efikasnosti za objekte koje koriste javne službe u nadležnosti Ministarstva, čiji je osnivač država, a za koje se troškovi energije obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore. S tim u vezi, Ministarstvu ekonomije je dostavljen:

- Plan poboljšanja energetske efikasnosti ustanova za 2018. godinu
- Izveštaj o realizaciji godišnjeg operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti za 2017. godinu
- tabelarni prikaz seta podaci o utrošku električne energije, vode, vrste i količine energeneta za grijanje, broj zdravstvenih objekata sa navedenim lokacijama svake zgrade posebno, kvadraturama, adresama, brojem brojila za struju, vodu, kontakt osobama it.d.

U skladu sa **Strategijom razvoja informacionog društva do 2020. godine**, Ministarstvu javne uprave je ostavljen:

- Izveštaj o realizaciji Akcionog plana realizacije Strategije razvoja informacionog društva do 2020. godine za 2017. godinu
- Akcioni plan realizacije Strategije razvoja informacionog društva do 2020. godine za 2018. godinu

U skladu sa **Strategijom o poboljšanju bezbjednosti u saobraćaju 2010-2019**, Koordinacionom tijelu za implementaciju i monitoring staretgije dostavljen je:

- Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije za poboljšanje bezbjednosti u saobraćaju za 2017. godinu
- Akcioni plan realizacije Strategije poboljšanja bezbjednosti u saobraćaju do 2020. godine za 2018. godinu.
- Predlog projekta za Informatičku podršku sistemu evidencija i izvještavanja o izdavanju ljekarskih uvjerenja

Ministarstvo zdravlja je u saradnji sa Univerzitetom Donja Gorica, koji je koordinator, apliciralo i realizovalo tokom 2018 godine **Erasmus + projekat "Unapređenje studijskih programa u Crnoj Gori u oblasti prava, menadžmenta i ekonomije javnog zdravlja i medicinske informatike"** Projekat je finansiran od strane Evropske Komisije u okviru Erasmus + programa unapređenja kapaciteta u oblasti visokog obrazovanja.

Partneri na projektu su sljedeći:

- Univerzitet Donja Gorica (koordinator)
- Ministarstvo zdravlja Crne Gore
- Ministarstvo prosvjete Crne Gore
- Univerzitet Crne Gore
- Univerzitet Mediteran
- Fakultet za biznis i turizam, Budva
- Institut savremenih tehnologija Crne Gore
- Institut za javno zdravlje Crne Gore
- Univerzitet u Heildebergu, Njemačka
- National and Kapodistrian University of Athens Grčka
- Univerzitet u Debrecinu, Mađarska
- Univerzitet za medicinske nauke, medicinsku informatiku i tehnologije, Austrija

Projekat se implementira kroz sedam radnih pakata, od kojih je jedan pripremni (WP1), tri su razvojna radna paketa (WP2, WP3 i WP4), i tri radna paketa podrške.

Tokom 2018. godine 21 predstavnik Ministarstva zdravlja je učestvao na seminarima u organizaciji partnera Erasmus+ projekta "Unapređenja studijskih programa u CG u oblasti prava, menadžmenta i ekonomije javnog zdravlja i medicinske informatike", sa ciljem sticanja znanja i proaktivne uloge za unaprjeđenje i razvoj menadžmenta ekonomskog razvoja zdravstvenog sistema.

Izradom biltena PHELIM Erasmus+ projekta "Unapređenja studijskih programa u CG u oblasti prava, menadžmenta i ekonomije javnog zdravlja i medicinske informatike", deset predstavnika ministarstva zdravlja uzelo je aktivno učešće u pripremi istog. Bilteni su kvartalno objavljeni tokom 2018. godine, uz promociju aktivnosti Ministarstva zdravlja sa naučnim radovima iz sektora zdravlja sa posebnim akcentom reformu zdravstvenog sistema 2017-2018 godinu.

Urađen je poster „Hipokratova zakletva“ kao obaveza poštovanja svakog zdravstvenog radnika a koji je imao za cilj da bude samo podsjetnik zdravstvenom sektoru odnosno svim zdravstvenim ustanovama.

Partnerskom saradnjom u okviru projekta na Medicinskom fakultetu kao jedinici Univerziteta Crne Gore uveden je specijalistički program „javno zdravlje“, koji je akreditovan, uz magistarski program koji je u fazi akreditacije, sa planom realizacijedo kraja 2019. godine.

Sve aktivnosti iz projekta su vidljive na način da se pojedinačno prave posebni izvještaji sa fotografijama na formi koja je usvojena od koordinatora projekta i Evropske komisije i uz tekst o događaju i fotografije postavljaju se na zvaničnom web sajtu:

<http://phelim.net/activities/management/3rd-coordination-meeting-27-29th-june-heidelberg-germany/>

Na predlog Ministarstva zdravlja na **Jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata - Sektor društvenih djelatnosti**, uvršteni su sledeći projekti:

I Izgradnja klinika za potrebe Kliničkog Centra Crne Gore

- Izgradnja objekta za Kliniku za psihijatriju;
- Izgradnja objekta za Kliniku za infektivne bolesti i Kliniku za dermatovenerologiju;

ukupne procijenjene vrijednosti 13,030,383.00 eura.

II Tretiranje otpadnih medicinskih voda u Kliničkom centru Crne Gore, procijenjene vrijednosti 1,548,000.00 eura.

III Korišćenje obnovljivih izvora energije u snabdijevanju električnom energijom, pripremi tople sanitarne vode i hlađenju Kliničkog centra Crne Gore, procijenjene vrijednosti 1,090,000.00 eura.

IPA 2018: Ministarstvo zdravlja Crne Gore je, uz podršku Kancelarije za evropske integracije Vlade Crne Gore, uspješno realizovalo pregovore sa Evropskom komisijom i obezbijedilo sredstava iz Programa IPA 2018 dodijeljenih Crnoj Gori u okviru Performance reward za finansiranje projekata:

- **izgradnje Klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju Kliničkog centra Crne Gore** vrijednosti 4,500,000.00 eura i
- **opremanja mreže mikrobioloških laboratorija na centralnom i lokalnom nivou** vrijednosti 1,500,000.00 eura.

Realizacija projekata je u skladu sa pregovaračkim procesom sa Evropskom komisijom, odnosno sa prioritetima definisanim strateškim nacionalnim dokumentima.

S tim u vezi, na sjednici Nacionalne investicione komisije održanoj 26. marta 2018. godine donešen je zaključak da je pored podrške koju će Evropska unija obezbijediti za izgradnju zgrade Klinike, neophodno obezbijediti i odgovarajuće nacionalno kofinansiranje. U tom dijelu preporuka je da se planiraju sredstva za rezerve u slučaju nepredviđenih radova. Vlada Crne Gore je, na sjednici od 05. aprila 2018. godine, u vezi sa navedenim donijela i odgovarajuće zaključke.

Imajući u vidu navedeno, u okviru Kapitalnog budžeta za 2019. godinu planirana su sredstva u iznosu od 30.000,00 eura za kompletiranje tenderske dokumentacije za izgradnju pomenutih klinika (prevod glavnog projekta i druge pripreme aktivnosti).

U okviru **IPA INTERREG programa (CBC) Crna Gora-Bosna i Hercegovina -Hrvatska**, Ministarstvo zdravlje je u saradnji sa Federalnim ministarstvom Bosne i Hercegovine i Zavodom za telemedicinu Republike Hrvatske apliciralo sa projektom NeurNet. Ugovor je potpisan 15.10.2017.godine, kada su otpočete su aktivnosti na implementaciji projektau.

Projekat ima za cilj da ponudi rešenje problema za pacijente sa epilepsijom i epilepsijom u naprednom stadijumu kao i pacijente sa Parkinsonovom bolešcu uspostavljanjem mreže koja će da omogući audio-vizuelnu komunikaciju, daljinsku dijagnozu, razmjenu medicinskih podataka, mišljenja drugog mišljenja, konsultacije i druge medicinske usluge između referentnih centara i bolnica u realnom vremenu..

Tokom 2018. godine, sprovedjene su redovne aktivnosti na projektu shodno planu i raspoloživim finansijskim sredstvima. Prema planu aktivnosti, obaveza Ministarstva zdravlja je bila da organizuje međunarodnu radionicu u Herceg Novom pod nazivom **Značaj razvoja telemedicine u neurologiji za region**. Radionicu je Ministarstvo uspješno organizovalo, a doprinos tome su dali prisutni predstavnici projektnih partnera kao i renomirani ljekari iz zemlje i okruženja.

Planirana nabavka EEG aparata sa softverom za EEG analizu, neurološke stanice i serverski sistem ukupne vrijednosti 70.000€ nije sprovedena zbog problema u usaglašavanju konačne specifikacije za opremu između projektnih partnera. Oprema će biti nabavljena tokom 2019 godine i bit će instalirana (po jedan aparat) u Opštoj bolnici Bar i Kliničkom centru Crne Gore.

Tokom 2018 godine, Ministarstvo zdravlja je sprovodilo aktivnosti sa partnerima iz Italije i Albanije na pripremi tematskog projekta PHASE, u okviru **IPA INTERREG programa (CBC) Italija-Albanija-Crna Gora.**

Cilj projekta PHASE je stvaranje ekosistema politika, praksi i alata koji će podići konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u zdravstvenom sektoru i e-zdravlju, podsticanje stvaranja i razvoja digitalnih malih i srednjih preduzeća u segmentu e-zdravlja pružanjem nefinansijskih usluga, povećanjem kompetencija malih i srednjih preduzeća, osvješćivanjem javnog sektora i osnaživanjem svijesti o servisima e-zdravlja, promovisanje prekogranične saradnje između privatnih i javnih aktera kroz stvaranje transnacionalne mreže, poboljšanje opšteg zdravlja i kvaliteta života građana u prekograničnoj oblasti korišćenjem informacionih i komunikacionih tehnologija (ICT). Da bi se testirao pristup projekta, konzorcijum će razviti i implementirati 3 različita pilota, obraćajući se na 3 različite vrste kliničkih potreba pacijenata:

- Infarktna mreža, teritorijalna mreža strukturnih čvorova i opremljena ambulantna vozila sa ciljem hitne i odgovarajuće kliničke intervencije u ranim fazama srčanog udara.
- Digitalna platforma za upravljanje integrisanim stazama za njegu sa posebnim osvrtom na neurodegenerativne bolesti
- Daljinsko praćenje hroničnih pacijenata, povećanje kapilarnosti teritorijalnih službi i kvaliteta pomoći pacijentima.

Ovaj projekat je odobren od upravljačkog tijela Programa, a njegova realizacija će početi u 2019. godini.

U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o državnoj upravi, Ministarstvo zdravlja je 30.10.2017.godine oformilo **Komisiju za vršenje kontrole nad radom zdravstvenih ustanova u odnosu na obavljanje javnih poslova u dijelu utvrđivanja privremene spriječenosti za rad, po zahtjevu poslodavca.**

Kontrola se obavlja u domovima zdravlja na osnovu uvida u elektronski karton osiguranika. Propisivanje privremene spriječenosti za rad prati se na osnovu Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanje prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, kao i kriterijuma za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Do sad su kontrole izvršene u domovima zdravlja: Podgorica, Nikšić, Bar, Budva, Tivat, Kotor, Herceg Novi, Danilovgrad, Cetinje, Kolašin, Pljevlja i Berane.

Obradeno 126 zahtjeva, od čega je 69 neosnovanih, a 57 zahtjeva su opravdana. Za neosnovane zahtjeve odgovorni su i poslodavci jer nijesu upoznati sa zdravstvenim statusom svojih zaposlenih, pa podnose zahtjeve za kontrole za lica koja su opravdano odsutna zbog bolesti.

Kompanije koje su dostavljale zahtjeve su: Daido metal Kotor, Agencija za nacionalnu bezbjednost, Toščelik Nikšić, SB Brezovik, Opština Kolašin, TIM COP, Državna revizorska institucija, Port of adria- Bar, Maestral resort casino, Prva banka, RTV Herceg Novi, Inpek, Hemomon, Klinički centar Crne Gore, Toš čelik, Kompanija 7 avgust, Zavod za hitnu

medicinsku pomoć, T mobile, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Nacionalni parkovi, Državna revizorska institucija, Poreska uprava, Institut za javno zdravlje, Montenamaks, Mil Pop, Vodovod Budva.

Formiranjem Komisije, Ministarstvo zdravlja teži da uredi ovu oblast i da kroz sprječavanje nezakonitog propisivanja privremene spriječenosti za rad racionalizuje troškove u ovoj oblasti.

Dosadašnji ostvareni rezultati već imaju pozitivne efekte koji se iskazuju kroz odgovorniji odnos ljekara, što je uzrokovalo smanjeno propisivanje bolovanja.

4.6. ODJELJENJE ZA POLITIKE SPRJEČAVANJA ZLOUPOTREBE DROGA

Odjeljenje za politike sprječavanja zloupotrebe droga ima ulogu članstva i učesća u međunarodnim tijelima za oblast politika droga .U Odjeljenju se obavljaju poslovi u skladu sa međunarodnom praksom i koji se odnose na: praćenje primjene nacionalnih strateških dokumenata, međunarodnih deklaracija, konvencija, smjernica i standarda iz ove oblasti; neposrednu saradnju i komunikaciju sa EU ekspertima za politike droga; aktivnosti vezano za nacionalnu bazu podataka i izvještavanje referentnih međunarodnih tijela za politike sprečavanja zloupotrebe droga: Kancelarije za drogu i kriminal Ujedinjenih nacija (UNODC), Komisije za droge (CND), Evropskog centra za monitoring droga i zavisnosti od droga (EMCDDA), Savjeta Evrope (Grupa Pompidu); nadležni direktorat Evropske komisije; koordinaciju izrade izvještaja za EMCDDA i podataka za Reitox; uspostavljanje i održavanje saradnje sa relevantnim institucijama u skladu sa Evropskom strategijom za droge i ostalim međunarodnim dokumentima i nacionalnim strateškim ciljevima .

U skladu sa defisanim mjerama i obavezama iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 24, Odjeljenje za politike droga je zaduženo da obavlja poslove jedinice za podatke i informacije o drogama po standardima Evropske agencije za droge i da učestvuje u radu ove agencije, kao njena kontakt jedinica u Crnoj Gori, a u svijetlu budućeg članstva Crne Gore u EU agencijama. U cilju pripreme za članstvo, prikupljeni su i objedinjeni propisani podaci i informacije iz oblasti sprečavanja zloupotrebe droga, od svih institucija i ustanova, koje imaju nadležnosti i aktivnosti u ovoj oblasti.

- Odjeljenje je obavilo predviđeni segment koordinacije u oblasti 8 u pregovaračkom poglavlju 24. Tokom 2018 godine, iako sa kadrovskim deficitom, realizovane su u potpunosti redovne i vanredne aktivnosti i ispunjene u predviđenom roku sve obaveze : po programu rada Ministarstva; iz PPCG –a; mjere iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 24, aktivnosti za privremeno mjerilo 35 za poglavlje 24, redovne i vanredne obaveze koje proističu iz članstva Crne Gore u međunarodnim tijelima za politike droga.
- Izrađen je Prijedlog akcionog plana za 2019-2020. godinu za nastavak sprovođenja Strategije Crne Gore za sprečavanje zloupotrebe droga 2013-2020 i u procesu je pripreme za upućivanje Vladi na utvrđivanje.
- Izrađen je Izveštaj o multiresorskoj realizaciji Akcionog plana 2017-2018 godina za sprovođenje Strategije 2013-2020.
- Realizovane su u predviđenim rokovima, prispjele mjere iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 24 u podoblasti 8, saradnja u oblasti droga”, a mjere projektovane kao dugoročno kontinuirane , bilježe stalne aktivnosti .
- Izrađeni su prilozi za sjednice Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost, u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

- Učešće i izlaganje na Pododboru za pravdu, slobodu i bezbjednost;
- Pripema dodatnih informacija o realizaciji privremenih mjerila potrebnih za video-konferenciju sa predstavnicima EK na temu stepena realizacije privremenih mjerila iz poglavlja 24. (mjerilo broj 35)
- Sačinjen prilog za Poziciju Crne Gore za VIII sastanak Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore.
- Sačinjen prilog za zasjedanje Horizontalne radne grupe za droge Evropske unije.
- Prikupljeni su i objedinjeni nacionalni podaci i informacije po indikatorima EU, za prvi nacionalni izvještaj iz oblasti droga po EU standardima
- Nacrt izvještaja predat EU Agenciji na završni uvid;
- Sačinjen izvještaj o realizaciji privremenog mjerila broj 35 za Ministarstvo evropskih poslova
- Izrađen izvještaj i unijet u Portal evropskih integracija za poglavlje 24,
U Izvještaju o napretku Evropske Komisije, afirmativno je konstatovana primjena strateškog pravca, a što je u funkciji privremenog mjerila br.35, za privremeno zatvaranje pregovaračkog poglavlja 24.
 - Izrada Priloga Izvještaju o napretku EK za Crnu Goru PP24, za period jul-oktobar 2018. (oktobar 2018)
 - Izrada Priloga Izvještaju o napretku EK za Crnu Goru PP24, za period 20.okt-19.jan.2018. Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori (za period 1. I – 20. X 2018)
 - Izrada priloga za Drugi polugodišnji izvještaj o realizaciji akcionog plana za poglavlje 24. (dec.2018)
 - Pripemljen materijal i izlaganje na Ekspertskom sastanku o drogama u okviru Bugarskog predsjedavanja EU. (april 2018)
 - Pripremljen sastanak u Generalnom direktoratu za proširenje i politiku susjedstva Evropske komisije(DG NEAR) na temu saradnje u oblasti droga (nov.2018)
 - Izrada priloga po upitu Ambasade Republike Austrije, kao predsjedavajuće Mini Dublin grupe, za sastanak ove grupe koju čine ambasadori svih država članica EU, kao i ambasadori SAD-a, Japana, Kanade, Australije, Norveške i Japana. (okt.2018)
 - Koordinacija i finalizacija nacionalnih aktivnosti koje su se realizovale u okviru IPA6 projekta Evropske agencije za droge, namijenjenog državama koje su u procesu pristupanja EU.
 - Učešća u radu, koja proizilaze iz obaveznog članstva u sljedećim međunarodnim tijelima iz oblasti politika droga:
 - Evropskom agencijom za praćenje droga i zavisnosti od droga; (EMCDDA)
 - Savjetom Evrope, Pompidu grupom; (CoE PG)
 - Kancelarijom za drogu i kriminal Ujedinjenih Nacija, (UNODC)
 - Inicijativom Paris Pact (Paris Pact Initiative)
 - Komitetom za zavisnosti od droga Svjetske zdravstvene organizacije (WHO)
 - Pripremljen prijedlog aktivnosti za realizaciju tokom IPA6 projekta i dostavljen EU Agenciji za droge i Evropskoj komisiji.
 - U saradnji sa Forenzičkim centrom Uprave policije i Agencijom za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore, aktivno učešće u EU sistemu za rano upozorenje na pojavu novih psihoaktivnih supstanci, kroz kontinuiranu komunikaciju, u skladu sa EU standardima
 - Koordinacija učešća domaćih eksperata na obukama i stručnim sastancima u EU agenciji za monitoring droga za oblasti: Indikator potražnje liječenja; mortalitet;

- istraživanja; infektivne bolesti; nove psihoaktivne supstance i sistem ranog upozorenja.
- Obezbijedeni potrebni stručni podaci iz EU sistema, potrebni za sačinjavanje izmjena i dopuna spiska supstanci koje su pod zakonskom kontrolom.
 - Organizovana dvodnevna misija šestočlane delegacije eksperata EU agencije za monitoring droga (jun 2018) sa učešćem trideset i pet učesnika, predstavnika više domaćih institucija .
 - Pripremljeni traženi materijali za ekspertsku misiju i dostavljeni EU agenciji i Evropskoj komisiji.
 - Izrađen godišnji izveštaj iz resorne nadležnosti za UNODC .
 - Popunjen upitnik za Svjetsku zdravstvenu organizaciju
 - Pripremljeno izlaganje za srednjeročnu sjednicu Upravljačkog odbora Tehničkog projekta IPA6 EMCDDA(nov.2018)
 - Koordinacija distribucije i prikupljanja podataka zdravstvenim ustanovama za potrebe EU istraživanja „Usluge tretmana za bolesti zavisnosti”
 - Finalizovan projekat Savjeta Evrope, Pampidu grupe iz oblasti on-line intervencija izradom inovativnog on line testa za samoprocjenu rizika upotrebe droga (Dudit – drughelp) i postavljen na web stranu ministarstva
 - U saradnji sa Upravom carina,iskoordinirano je učešće predstavnika Crne Gore u projektu saradnje između službi carine i policije na aerodromima u regiji Jugoistočne Evrope .
 - Učešće u saradnji i projektnoj aktivnosti sa Kriminalističko-policijskom akademijom iz Beograda.
 - Pripremljen materijal potreban za odgovore na pitanja medija.

Pored navedenih realizovanih aktivnosti iz opisa poslova Odjeljenja, realizovane su i sljedeće:

Aktivnosti koje proizilaze iz članstva Crne Gore u Sjeverno-atlantskom savezu (NATO), a odnose se na resor zdravstva:

- Članstvo i učešće u radu u NATO Komitetu za civilno planiranje u kriznim situacijama Zajednička grupa za zdravstvo, hranu i poljoprivredu (jun 2018)
 - Prikupljeni i obrađeni odgovori za NATO upitnik o strukturi zdravstvenog sistema i dostavljeni Komitetu.
 - Prikupljeni i obrađeni odgovori/podaci za NATO upitnik o kadrovskim potencijalima u zdravstvenom sistemu (Health Work Force Survey) i dostavljeni NATO Komitetu za civilno planiranje u kriznim situacijama Zajednička grupa za zdravstvo, hranu i poljoprivredu .
 - Pripremljeni komentari na materijal iz resorne nadležnosti za potrebe radnih sastanaka sa predstavnicima NATO SHAPE na temu usaglašavanja Tehničkog sporazuma o Podršci zemlje domaćina za NATO VJTF snage
 - Izrađen prilog za material za NATO mjere za vježbu CMX 19, iz resorne nadležnosti.
 - Članstvo u Interresornoj komisiji za NATO
 - Članstvo u Operativnom timu za koordinaciju vježbovničkih aktivnosti Crne Gore u oblasti kriznih situacija u okviru NATO
- Učešće u Upravljačkom odboru Horizontalnog programa Evropska komisija/Savjet Evrope za Zapadni Balkan – Podgorica.

4.7. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

U Odjeljenju za unutrašnju reviziju obavljaju se poslovi koji se odnose na: operativno planiranje, organizovanje i izvršenje zadataka revizije, odnosno testiranje, analiziranje i ocjenjivanje svih poslovnih funkcija iz nadležnosti Ministarstva zdravlja i iz nadležnosti javnih zdravstvenih ustanova na osnovu sporazuma zaključenog između Ministra i direktora te ustanove, u skladu sa najboljom strukovnom praksom i standardima unutrašnje revizije, usklađenim sa međunarodnim standardima profesionalne prakse unutrašnje revizije i Etičkim kodeksom unutrašnjih revizora; procjenjivanje sistema, procesa i sistema unutrašnjih kontrola na osnovu upravljanja rizicima; izradu izvještaja o nalazu unutrašnje revizije sa odgovarajućim mišljenjima i ocjenama koje dostavlja ministru i odgovornom licu organizacione jedinice u kojoj je obavljena revizija; obavljanje posebne revizije na zahtjev ministra ili prema potrebi; obavljanje revizije korišćenja sredstava Evropske unije; praćenje sprovođenja preporuka navedenih u izvještajima iz predhodno obavljenih revizija; davanje savjeta i stručnih mišljenja kada se uvode novi sistemi i procedure; izradu strateškog i operativnih planova i programa rada koji su osnova za realizaciju funkcije unutrašnje revizije kao i praćenje i izvršenje istih; izradu godišnjeg izvještaja o rezultatima unutrašnje revizije; saradnju sa Sektorom za centralnu harmonizaciju finansijskog upravljanja i kontrole i unutrašnje revizije u javnom sektoru, što uključuje i obavezu dostavljanja godišnjeg izvještaja; saradnju sa Državnom revizorskom institucijom, drugim državnim organima, međunarodnim i domaćim strukovnim institucijama i udruženjima; prati i predlaže edukaciju unutrašnjih revizora u skladu sa međunarodnim standardima unutrašnje revizije; praćenje sprovođenja preporuka Državne revizorske institucije i obavljanje drugih poslova i zadataka iz djelokruga Odjeljenja.

Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva zdravlja organizaciono je uspostavljeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva zdravlja, broj 11-21/2017 od 19.aprila 2017. godine. U Odjeljenju su sistematizovana 2 radna mjesta, rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju i stariji unutrašnji revizor. Kasnijim izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva zdravlja, tokom 2018. godine, taj broj je ostao nepromijenjen.

Radno mjesto rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju popunjeno je u oktobru 2017. godine dok je mjesto starijeg unutrašnjeg revizora popunjeno u aprilu 2018. godine. Medjutim na kraju 2018.godine Odjeljenje nije bilo operativno zbog trudničkog, odnosno porodijskog odsustva rukovodioca Odjeljenja i sporazumnog prestanka radnog odnosa starijeg unutrašnjeg revizora.

U 2018. godini obavljene su sljedeće revizije/savjetodavni angažmani:

Revizija sistema kancelarijskog poslovanja

Revizija procesa evidencije i naplate prihoda po osnovu participacije osiguranika u troškovima korišćenja zdravstvene zaštite u Kliničkom centru Crne Gore

Savjetodavni angažman - Sistem praćenja i kontrole neizmirenih obaveza u javnim zdravstvenim ustanovama

Ukupan broj datih preporuka u navedenim revizijama odnosno savjetodavnom angažmanu je 34, za koje Odjeljenje za unutrašnju reviziju ima uspostavljenu bazu podataka za praćenje implementacije preporuka.

Godišnjim planom rada unutrašnje revizije za 2018. godinu bila je predviđena i Revizija sistema obračuna i isplate troškova za službena putovanja DSiN u Ministarstvu zdravlja koja nije obavljena zbog nedostatka vremena jer Reviziju procesa evidencije i naplate prihoda po osnovu participacije osiguranika u troškovima korišćenja zdravstvene zaštite u Kliničkom centru Crne Gore nije bilo moguće obaviti kako je Godišnjim planom previđeno, kao ad hoc, za 30 dana, već je trajala 50 dana zbog složenosti i obimnosti samog procesa u Kliničkom centru.

Tokom 2018.godine zaključen je i Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije između Ministarstva zdravlja i Ministarstva sporta, kojim su poslovi unutrašnje revizije u Ministarstvu sporta povjereni Odjeljenju za unutrašnju reviziju Ministarstva zdravlja. Međutim zbog oscilacija u kadrovskim kapacitetima Odjeljenja nijedna revizija u Ministarstvu sporta tokom 2018. godine nije ni planirana ni obavljena.

Pored navedenog, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je u izvještajnom periodu pružalo konsultantske usluge u postupcima donošenja internih procedura.